БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 10 (8536)
ЯНВАРИИН 12
ВОСКРЕСЕНИ
1958 он

Сэн 20 мунгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

[У]ЛАСХООРОНДЫН ТҮГШҮҮРИЛТЭ ШАНГА БАЙДАЛЫЕ ҺУЛАРУУЛХА [Т]УШАА АСУУДАЛААР СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ДУРАДХАЛНУУД

Мүнөөнэй уласхоорондын байдал ямар бэ гэхэдэ, нэгэ талаһаа, [«хүй]тэн дайн» үргэлжэлүүлэгдэнэ, буу зэбсэг, илангаяа атомна болон [водо]родно буу зэбсэг улам түргэнөөр бүтээгдэнэ, мүн бүхы дэлхэйн энхэ [тайб]ан байдалда, бүхы хүн түрэлтэнэй хуби заяанда ехэ аюул тохёол[до]ж байна гэжэ Советскэ правительствын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Нү[гөө т]алаһаа, эб найрамдалай, аюулгүй байдалай түлөө тэмсэжэ бай[гаа хү]сэнүүд асари ехээр урган хүгжөө.

Хэрбээ гүрэнүүдэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад уулзажа зүб[лэл]хээ һаа, шэнэ дайнай аюулые усадхаха хэрэгтэ туһа нэмэри [бо]лжа болохо байгаа гэһэн хэдэн правительствонуудай һанамжые, тэрэшэлэн дэлхэйн олон ороной олониитын улам шангаар табижа [бай]аа эрилтыень Советскэ правительство бүримүһэн зүб гэжэ тооло[ж]ээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Бүхы арадуудые гүнзэгы ехээр һанаа[ба]болгожо байһан асуудалнуудые эгээл зүбөөр шиидхэхэ арга иимэ [зүбл]өөн дээрэ олдохо, мүн дэлхэйн гүрэнүүдэй хоорондохи харил[саа] ондоо боложо, һайжарха тээшээ хубилгагдаха байгаа.

Социальна элдэб системэнүүдэй хоорондохи тад ондоо илгаанууд ту[хай] асуудалай, социализм капитализм хоёрой илгаа тухай, гүрэнүүдэй [ха]мталдаг үзэл бодолой илгаа тухай асуудалай энэ зүблөөн дээрэ зүб[шэн] хэлсэгдэхэгүй байһаниинь элитэ. Юундэб гэхэдэ, эдэ асуудалнууд [кажды]а арад бүхэнэй өөһэдынь доторой хэрэг, тиимэһээ уласхоорондын [хэлсээн]аар хэгдэжэ байгаа хэлсээндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһогүй болоно. [Мүн]ин энэ зүблөөн дээрэ уласхоорондын шухала шухала асуудалнууд [зүб]шэн хэлсэгдэхэ ёһотой. Гүрэнүүд бэе бэеынгээ аша туһые хараадаа [аб]сан, хэлсээ хэжэ, эдэ асуудалнуудые шиидхэжэ шадаха, шиидхэхэ [ёһотой]ойшье гээшэ.

1958 оной ойрын хоёр-гурбан һарын туршада гүрэнүүдэй хүтэл[бэр]илхы ажал-ябуулагшадай зүблөө үнгэргэхэ гэһэн дурадхал Со[ветс]кэ правительство оруулна. Энэ зүблөөндэ правительствонуудай [то]ойлогшонор хабаадалсаха ёһотой. Шиидхэгдэхыень арад зоной [х]эжэ байһан асуудалнууд, мүн уласхоорондын байдалые тад он[до]болгон хубилгаха, «хүйтэн дайе» болюулха хэрэгтэ шухала ехэ [туһ]эл боложо үгэхэ асуудалнууд энэ зүблөөн дээрэ түбхын түрүүндэ [зүб]шэн хэлсэгдэхэ ёһотой.

Ядахын сагта 2—3 жэлэй туршада атомна, водородно буу зэбсэ[гэй] туршалгые хойшолуулангүй болюулха тухай дурадхал зүблөөн дээ[рэ] зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһотой байна. Энэ асуудалые шиидхэхэ шухала [уд]һониинь хэндэшье эли. Атомна, водородно бомбонуудай тэһэлэн [тур]шагдахаяа болюулагдахада, бүри хүсэтэй, бүри олон хүниие алаха [ёһот]аха буу зэбсэг бүтээхэ ябадал зогсоогдохо һэн.

Мүн буу зэбсэг хуряаха тухай зарим хэды бусад асуудалнуудаар[ш]е зүблөөн дээрэ һанамжануудаа хэлэхэ арга олдохо байгаа. Буу зэб[сэг] хуряаха тушаа асуудалаар хэгдэжэ байһан хэлсээн болюулагдан[гүй], тэрэниие ООН-эй органуудта үргэлжэлүүлэн зүбшэн хэлсэхэ эрхэ [тэг]алай мүнөө үедэ үгы дээрэһээ тус асуудалые зүбшэн хэлсэхэ илан[гаяа] шухала.

Атомна, водородно буу зэбсэгые хэрэглэхэ гээшэ болбосорһон хүн [түр]элтэнэй һэшхэлдэнь огто таарахагүй ябадал мүн. Тиимэһээ олон [зо]эн зониие алан хюдаха атомна, водородно буу зэбсэгые заатагүй [хэр]ихо зорилго мүнөө табигдаад байна. Атомна, водородно буу зэбсэг [хэр]эглэхэһээ арсаха тухай асуудалаар США Великобритани хоёрой [пра]вительствотай хэлсээ хэхэ гэжэ өөрынгөө талаһаа Советскэ прави[тел]ьство хододоо эрмэлзэдэг. Атомна, водородно буу зэбсэгтэй бүхы [гүр]энүүдэй тэрэ зэбсэгээ хэрэглэхэгүй гэһэн уялга абаа һаань, энэнь [гүр]энүүдэй хоорондо этигэл найдабари бии болгохо хэрэгтэ айхабтар [ехэ] удхашанартай байха һэн. Тиихэдэ, арадууд атомна дайнай аюул[гүйд]айн һүрдэхэеэ болихо байгаа.

Европын тэг дунда атомна буу зэбсэгһээ сүлөө газар байгуулха [тух]ай Польшын Арадай Республикын правительствын дурадхалдань [ол]он ороной, илангаяа Европын оронуудай правительствонууд бо[лон] үргэн олониитэ зон улам ехээр анхаралаа хандуулна гэжэ мэдүүл[гэ] соо тэмдэглэгдэнэ. Энэ дурадхалай ёһоор Польша, Чехословаки, Гер[ма]нска Демократическа Республика болон Германиин Федеративна [Ре]спублика өөһэд өөһэдынгөө газар дээрэ ямаршье түхэлэй атомна, [вод]ородно буу зэбсэгые байлгахагүй, мүн иимэ буу зэбсэг бүтээхэһээ [ар]саха ёһотой.

Даб дээрэ дүрбэн гүрэнүүдтэшье һаань, Европын тэг дунда атом[на] буу зэбсэгтүй газар байгуулха тухай дурадхалые гүрэнүүдэй хүтэл[бэ]рилхы ажал-ябуулагшадай зүблөөн дээрэ хойшолуулангүйгөөр [хар]ажа үзэхэ шухала арга нүхэсэл мүнөө үедэ бии гэжэ мэдүүлгэ соо [хэ]лэгдэнэ.

Хойто-атлантическа союзай гэшүүн-гүрэнүүдэй ба Варшавска [д]оговорто хабаададаг гүрэнүүдэй хоорондо бэе бэедээ добтололсохо[гүй] тухай хэлсээ ямар нэгэн формотойгоор баталха тухай асуудал [тус] зүблөөн дээрэ хаража үзэбэл, энэнь мүн лэ «хүйтэн дайе» болюул[ха], буу зэбсэг түргөөр бүтээхэеэ болихо хэрэгтэ туһа нэмэри болохо [б]айгаа гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Варшавска договорто хабаада[да]г бусад бүхы оронуудтал адли Советскэ Союзшье иимэ хэлсээнэй [ай]хабтар ехэ удхашанартай байһыень хараадаа абан, олон гүрэнүүдэй [хо]орондо хэгдэхэ хэлсээ баталхаар бэлэн байһан тухайгаа нэгэнтэ бэ[лэ]э мэдүүлһэн байха юм.

Германиин газар дээрэ, тэрэшэлэн НАТО-дошье, мүн Варшавска [д]оговортошье хабаададаг бусад оронуудай газар дээрэ байһан гадаа[д]ын сэрэгүүдые хороогоо һаа гү, али илангаяа эдэ сэрэгүүдые бул[ты]ень тэндэһээ гаргабал, энэ ушар Европодохишье, мүн ондоо тээхи[ш]ье байдалые һайжаруулха хэрэгтэ айхабтар ехэ политическэ удха[ш]анартай байха һэн. Дурсагдаһан гүрэнүүдэй газар дээрэһээ гадаадын сэрэгые бултыень гаргаха гэжэ шиидхэхэ гэхэдэ, нилээд ехэ бэрхэшээлнүүд дайралдана гэжэ дүй дүршэл харуулаа. Тиимэһээ сэрэгээ ондоо гүрэнэй газар дээрэ байлгадаг оронууд ядахын сагта тэрэ сэрэгэйнгээ тоое хороохо тухай үгэеэ ойлголсохо байгаа гэжэ Советскэ правительство тоолоно. Ядахын сагта Германиин газар дээрэ байһан сэрэгые даб дээрэ хороогоошье һаа, ехэл һайн һэн.

Мүн гэнтын добтолгые зайсуулха тухай асуудалаар, тэрэшэлэн буу зэбсэг хуряаха талаар абтаха хэмжээнүүдтэй тааралдуулан шалгалта хиналта тогтоохо тушаа асуудалаар хэлсээ хэжэ болохо арга боломжо үшөөл бии гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ гүрэнүүдэй хүсэл эрмэлзэлгэ гаргаа һаань, буу зэбсэг хуряаха талаар ямар хэмжээнүүдые абаха тушаа ойрын сагта шиидхэн хөөрэлдэжэ болохо байна гээшэ.

Энээнтэй дашарамдуулан, иимэ хэмжээ-ябуулгануудые зүбшэн хэлсэхэ шухала болоно гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ: гэнтын добтолго хэхээ бэлэдхэхын тулада ямар нэгэн гүрэн сэрэгээ, мүн сэрэгэйнгээ техникые нюусаар нэгэ газарта суглуулжа болохо байна. Тиимэһээнь энээндэнь һаад хэхын тулада түмэр замай узелнуудта, томо томо портнуудта болон автомагистральнуудта шалгалтын постнууд тогтоогдохо ёһотой. Гүрэнүүдэй газарай зурагые агаарһаа абаха гээшэ ехэ удхашанартай гэжэ зарим правительствонуудай тоолодог дээрэһээнь, Европодо бии болоһон сэрэгэй хоёр бүлэглэлнүүдые илгаһан линиин хоёр таладань 800 километрын газарта агаарһаа зурагыень абаха тухай хэлсэхэ гэжэ дурадхагдана. Амгалан сагай байдалда таарахагүй ехэ зэбсэгтэ хүсэнэй болон сэрэгэй техникын мүнөө Германиин газар дээрэ байһыень, мүн гүрэнүүдэй сэрэгэй хоёр гол ехэ бүлэглэлэй арминуудай эндэ сэхэ урда урдаһаа хараад байһыень хараадаа абан, эндэ хэды хэды хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ, мүн тэдэнэй хойноһоо үргэн ехэ хиналта шалгалта тогтоохо гэжэ тусхай гүрэнүүдэй хоорондо хэлсэн шиидхэбэл һайн байгаа. Тиихэдэ иимэ хэлсээндэ Германска Демократическа Республика ба Германиин Федеративна Республика хабаадалсаха ёһотой. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд ямар байхаб гэбэл, жэшээнь, Германиин хоёр хубиин газар дээрэ байгаа гадаадын сэрэгэй тоое хороохо, тиигээд һүүлээрнь эдэ сэрэгүүдые Германиһаа бултыень гаргаха, тэрэшэлэн атомна буу зэбсэгһээ сүлөө газар байгуулха тухай тусхай гүрэнүүдэй хоорондо хэлсэжэ, тэрэнээ бэелүүлхэ.

Гүрэнүүдэй эбтэй эетэйгээр харилсахадань эгээл таарамжатай, эгээл найдамтай үндэһэ һуури байһан дээрэһээнь дэлхэйн гүрэнүүдэй хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэхэ тушаа бэелүүлжэ боломоор хэмжээнүүдые абаха тухай асуудалые мүн лэ энэ зүблөөн дээрэ хаража үзэбэл һайн байгаа. Тиихэдээ, дэлхэйн гүрэнүүдэй бэе бэетээ худалдаа наймаа хэхэ ябадалдань элдэб юридическэ дүримүүд һаад болохо ёһогүй. Ушарынь мүнөө эдэ дүримүүдһээ боложо, олон гүрэн бусад гүрэнүүдтэ орходоо тэгшэ бэшэ эрхэтэй байдаг гээшэ.

Дай хэхэ гэһэн идхалга номнолгые аяар арбан жэлэй урда тээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин нэгэн дуугаар буруушаагаашье һаань, зарим баруун оронуудта дайнай номнол мүнөө болотор таһалгаряагүйгөөр хэгдэхэһээ байтагай, бүри ехэ хэмжээтэй боложо байна гэжэ мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. Дай хэхэ гэһэн энэ идхалга номнолго урдань гитлеровецүүдэй дайнда уряалдаг уряалһаа ямаршье илгаагүй шахуу болошонхой. Зарим баруун оронууд иимэ идхалга номнолгые болюулха талаар ямаршье хэмжээ абанагүй, тиигээд хэблэлэй олон органууд дайнай идхалга номнолго хэгшэдэй бэшэһэн статья болон үгэнүүдые дуратайгаар толилдог байха юм. Эдэ бүгэдэ дээрэһээ гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаан муудана, гүрэнүүд бэе бэедээ һэжэгтэйгээр хандадаг болоно, тиимэһээнь дайнай аюул улам ехэдэнэ.

Ушар иимэһээ дай сэрэг хэхэ тушаа зарим оронуудта хэгдэдэг номнолые болюулха талаар ямар хэмжээ абаха тушаа дурадхагдажа байгаа зүблөөндэ хэлсэхэ ёһотой байгаа.

Гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад уулзабал, Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэхи түгшүүрилтэ шанга байдалые зөөлэрүүлхэ арга замууд тухай һанамжаяа хэлэлсэхэ, мүн эндэхи оронуудай бэеэ даанхай байдалые эбдэһэн ямаршье алхам агууехэ гүрэнүүдэй зүгһөө хэхэгүй, мүн Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэ хабаатай асуудалнуудые шиидхэхэдээ хүсэ хэрэглэхэгүй тухай шиидхэн хэлсэхэ гэһэн һэдэлгэ хэжэ болохо байгаа.

Эдэ бүхы дээрэһээ дурсагдаһан асуудалнуудые гансал зүбшэн хэлсэхээр болоо бэшэ, харин тэдэниие саашадаа зүбшэн хэлсэнгүйгөөр байха аргагүй болоо гэжэ Советскэ правительство тоолоно. «Хүйтэн дайе» болюулха хэрэгтэ зорюулагдаһан бусад һайн дурадхалнуудые зүблөөндэ хабаадаха ондоо гүрэнүүдэй оруулаа һаань, тэдэниие нь мүн лэ тэрэ зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэжэ болохо байгаа. Гадна, иимэ зүблөөнһөө хойшонхи сагта мүн лэ иимэ зүблөөнүүдые гүрэнүүдэй хоорондо хэжэ гү, али ООН-до хэлсээ хэжэ, ямар асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэб гэжэ тодорхойлон хөөрэлдэжэ болохо байгаа.

Жэшээнь, США Великобритани хоёрой правительствонууд ядерна буу зэбсэгые хорихо болоо һаа, тиимэ буу зэбсэгые гүрэнүүдэй зэбсэгэй тооһоо гаргаха мүнөө дурагүй, мүн бүтээгдээд байһан иимэ буу зэбсэгые үгы хэхэ дурагүй гэжэ мэдээжэ. Энэнь задархадаа энерги бии болгодог материалые саашадаа сэрэгэй зорилгоор бүтээхэеэ болихо тухай асуудалые шиидхэхэ гэхэдэ һаалта болоод байна. Ушар иимэһээ атомна буу зэбсэг хуряаха тушаа асуудалые энэ зүблөөнһөө хойшо хожомынь хэлсээ хэжэ, энээндэ орходоо орёо бэшэ асуудалнуудые шиидхэһэнэйнгээ һүүлээр шиидхэхэһээ бэшэ аргагүй болоно.

Баруун оронуудай правительствонуудай хуулита түлөөлэгшэдэй мэдүүлгэһээ харахада, Хойто-атлантическа союзда ородог оронууд мүнөө иимэ дурадхалнуудые дэмжэхэгүй гэжэ тухайлхаар:

Зэбсэгтэ хүсэнүүдые болон буу зэбсэг нилээд ехээр хороохо тухай ба энэ зорилго бэелүүлхын тулада уласхоорондын хэлсээ хэхэ тухай.

НАТО-до болон Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй газар дээрэһээ гадаадын зэбсэгтэ хүсэнүүдые сүм гаргаха тухай, мүн ондоо гүрэнэй газар дээрэхи гадаадын бүхы базануудые үгы болгохо тухай.

Мүнөө Европодо бии болоһон сэрэгэй бүлэглэлнүүдэй орондо аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха системэ байгуулха тухай.

Тус зүблөөн дээрэ эдэ бүхы асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэл, һайн үрэ дүн туйлагдаха гэжэ мүнөө үедэ найдахань бэрхэтэй. Мүнөө дурадхагдажа байһан зүблөөн дээрэ хараалагдаһан хэмжээнүүдэй бэелүүлэгдэһэнэй һүүлээр, мүн тэрэнэй ашаар гүрэнүүдэй бэе бэедээ бага зэргэ этигэдэг болоходонь, хожомынь лэ бүри шухала шухала хэмжээнүүдые бэелүүлхэ, тэрэ тоодо буу зэбсэг хуряаха эрхэ нүхэсэл олдохо байна.

Хитадай Арадай Республикада сэхэ хабаатай бүхы асуудалнуудые тэрээнгүйгөөр шиидхэжэ болохогүй байһаниинь элитэ. Шиидхэгдээгүй уласхоорондын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ Арадай Хитадые сэхэ хабаадуулхагүй гэһэн политика уласхоорондын байдалда бүхы дээрэнь, мүн түбхын түрүүндэ ООН-эй ажал-ябуулгада нилээд ехэ гай хохидол ушаруулна гэжэ үшөө дахин мэдүүлхэ шухала гэжэ Советскэ правительство тоолоно.

«Хүйтэн дайнай» болюулагдажа, уласхоорондын холбоо харилсаанай үргэдхэгдэбэл, бэеэ даанхай Германиин хоёр гүрэнэй—Германска Демократическа Республика болон Германиин Федеративна Республикын хоорондоо үгэеэ ойлголсохо арга олдожо, энэнь Германи тухай асуудалые шиидхэлгэдэ ехэ туһа нэмэри болохо байгаа. Эб найрамдалда дуратай, демократическа, нэгэн Германиие байгуулхын тулада шухала алхам болгон хоёр немецкэ гүрэнэй конфедераци байгуулха тухай Германска Демократическа Республикын дурадхалые бүримүһэн дэмжэжэ байһан тухайгаа Советскэ правительство мэдүүлээд байна. Хэрбээ Германиие нэгэдүүлхэ хэрэгтэ газаа тээһээнь туһалхаа һанаа һаа, Германида хоёр гүрэнэй бии болоод байһан ушарые түбхын түрүүндэ мэдэрхэ шухала. Тиимэһээ тэндэхи алишье гүрэнэйнь эрхэ сүлөөе хүндэлхэ хэрэгтэй. Германиие нэгэдүүлхэ арга замууд тухай Германска Демократическа Республика болон Германиин Федеративна Республикын хоорондоо хэлсээ туйлахыень хүнгэдхэжэ, хэлбэр болгохо гэжэ Советскэ Союз урдынхидаал адли эрмэлзэхэ байна. Хэрбээ эдэ хоёр гүрэнэй хоорондоо иимэ хэлсээ хээ һаань, Германитай эбэй договор баталха эрхэ нүхэсэл олдохо һэн.

Мүнөө үедэ уласхоорондын байдалай хүгжэлтэдэ хубилалта хэхын тулада хэмжээнүүдэй заатагүй абтаха ёһотой болоод байхада: нмагтал гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадай зүблөөе правительствонуудай толгойлогшонорые хабаадуулан зарлаха гээшэ эб найрамдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри болохо юм. Тус зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһотой асуудалнуудай шэнжэ шанарые хараадаа абан, энэ зүблөө зарлахадаа Хойто-атлантическа союзда болон Варшавска договорто хабаададаг бүхы гүрэнүүдые хабаадуулбал һайн байгаа гэжэ һанагдана.

Хэрбээ зүблөөндэ хабаадахаар дурадхагдаһан бүхы гүрэнүүдые хабаадуулха тушаа хэлсээндэ ямар нэгэн бэрхэшээлэй дайралдаа һаань, үсөөхэншье гүрэнүүдэй хабаадалгатайгаар энэ зүблөө үнгэргэхэһөө СССР-эй правительство арсахагүй байна.

Сэрэгэй ямар нэгэн бүлэглэлдэ ородоггүй олон гүрэнүүдтэ хабаатай асуудалнууд, тусхайлбал буу зэбсэг хуряаха тухай, дай хэхэ гэһэн идхалга номнолгые болюулха, дэлхэйн гүрэнүүдэй хоорондо худалдаа наймаа хүгжөөхэ ба бусад асуудалнууд тус зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Тиимэһээ энэ зүблөөндэ иимэ гүрэнүүдые, жэшээнь Инди, Афганистан, Египет, Югослави, Швеци болон Австриие хабаадуулбал һайн байгаа гэжэ Советскэ правительство тоолоно.

Мүн тэрэшэлэн, энэ хэлсээндэ, ядахын сагта хэлсээнэй түрүүшын шатада дээрэ дурсагдаһан бүлэглэл бүхэнһөө хоёр-гурбан орон гү, үгышье һаа тусхай хэлсээнэй хэгдээ һаань, нэгэшье орон һаа хабаадажа болохо байгаа.

Хэрбээ Швейцариин правительствын зүбшөөхэ байгаа һаань, энэ зүблөөе Женевэдэ үнгэргэжэ болохо байгаа гэжэ Советскэ правительство тоолоно.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хоорондо зүблөө зарлаха тухай дурадхал тушаа Советскэ правительство иигэжэ тоолоно: иимэ хэлсээндэ һайн үрэ дүн туйлагдаха гэжэ найдахаар бэшэ.

«Хүйтэн дайе» болюулха, буу зэбсэг түргэнөөр бүтээхэеэ болихо, гүрэнүүдые бэе бэедэнь этигэдэг болгуулха, үни удаан сагта байха бата бэхи эб найрамдал тогтоохо эрхэ байдал байгуулха гэхэшэлэн—эдэ бүхы асуудалнуудые правительствонуудай толгойлогшонорой сэхэ хабаадалсаһан зүблөөн дээрэл шиидхэхэдэ бэлэн байха һэн гэжэ Советскэ правительство тоолоно. Правительствонуудай толгойлогшонорой зүблөө хэһэнэй һүүлээр гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөө үнгэргэхэдэ болохо байһаниинь элитэ. Тэдэнэр толгойлогшоноройгоо хэлсэһэнэй ёһоор, тусхай асуудалнуудые үргэлжэлүүлэн зүбшэн хэлсэжэ, шухала хэлсээ бэлэдхэхэ байгаа.

***

«Уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые һуларуулха тушаа асуудалаар Советскэ правительствын дурадхалнууд» Хойто-атлантическа союзай гэшүүн-гүрэнүүдэй правительствонуудта, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүн бүхы гүрэнүүдэй правительствонуудта, тэрэшэлэн ООН-до ородоггүй Швейцариин правительствода эльгээгдээ.

(ТАСС).

ОРОНОЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД ДЭЭРЭ

Казахска ССР. 1. Тобол мүрэн дээрэ бии болохо ехэ гидростанциин түрүүшын хаалта баригдажа дүүргэгдэбэ:
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: баригдаһан хаалта харуулагдана.

2. Темир-Тау гэжэ городто Карагандагай металлургическа завод баригдажа байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: энэ заводой түрүүшын доменно пеэшэнэй һуури.

Краснодарай хизаар. Барилгын материалнуудай Сочинска комбинат баригдажа дүүрэбэ:
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: барилгын материалнуудай комбинадай юрэнхы түхэл.
ТАСС-эй фотохронико.

РЕСПУБЛИКЫН АЖАЛШАД КПСС-эй ЦК-гэй ДЕКАБРЬСКА ПЛЕНУМЭЙ ТОГТООЛЫЕ НЭГЭН ДУУГААР ҺАЙШААНА

* * *

Зоной хүсэл дүүргэгдэхэ ёһотой

СЕЛЕНДУМА. **(Телефоноор абтаба).** КПСС-эй Центральна Комитедэй декабрьска Пленумэй шиидхэбэринүүд Сэлэнгын хониной совхозой хүдэлмэришэдэй дунда ажалай болон политическэ ехэ дэбжэлтэ үүсхэбэ. Мүнөө совхозоймнай хүдэлмэришэд Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй танилсажа, профсоюзайнгаа хүдэлмэрие түргэнөөр һайжаруулхын түлөө хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалжа байна.

Январиин 8-да совхозой 3-дахи фермэдэ профсоюзуудай суглаан боложо, хонишод партиин ЦК-гэй декабрьска Пленумэй шиидхэбэритэй танилсажа, хүдэлмэридөө байһан ехэхэн дутагдалнуудые элирүүлээ. Суглаанда 100-гаад хүн байба.

— Профсоюзуудай хүдэлмэрие һайжаруулха тухай партиин Центральна Комитедэй декабрь һарын Пленумэй шиидхэбэрие би ехээр һайшааанаб. Мүн манайшье совхозой профсоюзна организациин хүдэлмэридэ дутуу дунданууд ехэ. Дутуу дундануудаймнай гол шалтагаан хадаа профсоюзайнгаа суглаан дээрэ баталан абаһан шиидхэбэринүүдээ дүүргэдэггүй, хэлсэһэнээ хүсэд бэелүүлдэггүй байнабди.—гэжэ фермые эрхилэгшэ Цырен-Доржо Дараев хэлэбэ.

Социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхын түлөө профсоюзна организациин саашадаа шангаар тэмсэхэ ёһотой байһан тухайнь тэрэ тогтожо хэлэбэ.

Совхозой хүдэлмэришэдтэ культурно-ажаһуудалай һайн арга нүхэсэлэй бии болгогдодоггүй, холын отарануудта нүүдэл худалдаа наймаанай асарагдадаггүй байһан тухай ахалагша хонишон нүхэр Зундуков хэлэбэ.

Ажал хүдэлмэриин, мүн культурно-гэгээрэлэй, агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэрие һайжаруулха асуудалнуудта профсоюзна организациин эдэбхитэйгээр хабаадалсаха шухала байһан тухай үгэ хэлэһэн хүнүүд тэмдэглээ.

Хүдэлмэреэ һайжаруулжа, саашадаа үйлэдбэриин зүблөөнүүдые һара бүхэндэ үнгэргэжэ байха, суглаан дээрэ зоной хүсэлөөр баталан абтаһан шиидхэбэринүүдэй хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһаниие квартал бүхэндэ шалгажа байха гэжэ шиидхэгдэбэ.

Мүнөө совхозой малшад урдаа ехэ зорилгонуудые—энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 150-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха, хонин бүриһөө 3 килограммһаа бага бэшэ нооһо хайшалха, үнеэн бүриһөө 2200 литрһээ бага бэшэ һү һааха гэһэн зорилго табяад ажаллажа байнхай.

Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө манай профсоюзай хэдэн зуун гэшүүд—хонишод, һаалишад, механизаторнууд, гахайшад шангаар тэмсэжэ, абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай.

Н. Будаев, Сэлэнгын совхозой парторганизациин секретарь.

Хүдэлмэриингөө дутагдалнуудые элирүүлнэ

Мүнөө Хориин аймагай леспромхозуудта, эмхи зургаануудта, совхоздо, МТС-тэ ажалшад партиин ЦК-гэй Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй танилсажа байнхай.

—Манай механизаторнууд Пленумэй тогтоолтой һайнаар танилсаад, дутуу дундануудаа усадхажа, профсоюзайнгаа хүдэлмэрие һайжаруулха талаар хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалжа байнабди,—гэжэ Хориин МТС-эй механик нүхэр Нестеров хөөрэнэ.

Хандагайн леспромхоздо профсоюзай суглаан боложо, модошодой культурна ажабайдалда анхаралай багаар табигдадаг участогуудай клубуудай муугаар хүдэлдэг тухай ехэ шүүмжэлэл гараа.

— Модошодойнгоо ажаһуудалые һайжаруулхын, амарха, сэнгэхэ арга боломжонуудые хүдэлмэришэдтөө бии болгохын түлөө манай профсоюзна организаци оролдоногүй, энээн тушаа хүтэлбэрилэгшэдэйнгөө урда шанга эрилтэ табинагүй, хаа яа табихаданшье леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд тоодоггүй,—гэжэ Зүүн Хасууртын участогой модошон нүхэр Серебряков хэлээ.

Иимэ суглаанууд мүнөө хаа хаанагүй боложо байна. Тэрээндэ ажалшад олоороо хабаадажа, Пленумэй шиидхэбэринүүдые барандаа һайшаанад.

Ц. Дандаров, манай корр.

СССР-эй Верховно Советэй һунгалтада бэлэдхэл

Ороной городууд болон тосхонуудта СССР-эй Верховно Советэй һунгалтада бэлэдхэл эхилээ. Үдэр бүри агитпунктнуудта электрын галнууд ялардаг болонхой. Клубууд, Культурын ордонгууд, уншалгын байшангууд болон улаан булангуудта совет гүрэнэй засагай дээдэ органдо болохоёо байгаа һунгалта тухай түрүүшын хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ эхилбэ. Агитаторнууд, пропагандистнууд Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын дотоодын болон гадаадын политикые, КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, СССР-эй Верховно Советэй һаяын сессиин, КПСС-эй ЦК-гэй Декабрьска Пленумэй материалнуудые һунгагшадта ойлгуулжа үгэнэ.

Молдавиин ниислэл—Кишиневто зургаа мянга гаран агитатор, пропагандист, лекторнууд болон элидхэлшэд һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа эхилээ.

СССР-эй Верховно Советэй юһэдэхи сессиин дүн тушаа түрүүшын хөөрэлдөөн һунгагшадтай үнгэргэгдэжэ байна. Политгэгээрэлэй байшан пропагандистнуудта туһаламжа болгожо, совет засагай жэлнүүдтэ республикын арадай ажахын туйлаһан амжалта, хүгжэлтые харуулһан материалнуудай сборник хэблэн гаргаа.

Латвиин ниислэл—Ригын клубууд болон агитпунктнуудта совет арадай амжалтанууд тухай, мүн эб найрамдалай түлөө Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хэжэ байһан тэмсэлые харуулһан номой болон фотовыставкэнүүд нээгдээ. Партиин райкомууд 20 мянга гаран агитаторнуудые томилоо. Партиин райкомуудай элидхэлшэд, политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын лекторнүүд ажалшадта элидхэл, лекцинүүдые уншана. Советскэ һунгуулиин системэ тухай, Эсэгэ ороной наука болон техникын гайхамшагта амжалтанууд тухай хөөрөө һунгагшад тон ехээр һонирхоно.

Львовско областной библиотекэдэ ехэ литература выставкэ нээгдээ. Тэндэ КПСС-эй XX съездын хүдэлмэри тухай, СССР-эй Конституци, Советскэ һунгуулиин системэ тухай материалнууд табигданхай. 40 жэлэй туршада Украинада туйлагдаһан социалистическэ байгуулалтын амжалтанууд тусхай бүлэг соо харуулагдана. Львовой эрдэмтэд, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд предприятинуудай хүдэлмэришэдэй үмэнэ советскэ гражданинуудай эрхэ болон уялганууд тухай, мүн бусад темэнүүдээр лекцинүүдые уншана.

Коми автономно республикын Сыктывкар, Воркута болон бусад городуудта, парторганизациин секретарьнуудай зүблөөн болоо. Үгэ хэлэгшэд гүрэнэй засагай дээдэ органой һунгалтада бэлэдхэхэ ба тэрэниие үнгэргэхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулаа.

Бурят-Монголой Кабанскын, Сэлэнгын, Хориин, Бичурын болон бусад аймагуудай колхозууд болон городуудай предприятинуудай агитколлективүүд һунгуулиин документнүүдые һунгагшадта тайлбарилан ойлгуулжа эхилээ.

(ТАСС).

Республикын колхозууд, совхозуудта һү абалга ту...

1958 оной январиин 1-нэй мэдээн

Аймагууд	Һаагдаһан һүн (процентээр): 1957 оной социалистическэ уялгануудай дүүргэлтэ	Һаагдаһан һүн (процентээр): 1956 онтой сасуулхада һү һаалгын дээшэлһэниинь	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): 1957 оной январиин 1-һээ 1958 оной январиин 1 болотор	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): Тэрэ тоодо 1957 оной декабрь һарада
Мухаршэбэрэй	121,1	147,0	1288	78
Кяхтын	112,1	150,3	1556	82
Ториин	111,1	143,6	962	58
Яруунын	109,6	134,4	1316	58
Тарбагатайн	106,4	155,8	1569	115
Бичурын	106,2	156,1	1457	81
Кударын	105,6	132,7	1457	82
Хориин	105,4	124,4	1261	55
Кабанскын	104,8	123,0	1442	66
Курумканай	104,4	142,7	1105	47
Хэжэнгын	103,8	120,7	981	36
Баргажанай	101,3	162,3	1073	44
Сэлэнгын	98,4	136,2	1587	106
Прибайкальска	96,1	117,3	1762	76
Иволгын	93,3	139,8	1420	110
Зэдын	93,0	125,5	1412	66
Баунтын	93,3	113,0	1066	35
Түнхэнэй	91,5	110,8	1046	43
Ахын	90,4	95,9	204	8
Хойто-Байгалай	88,4	91,8	1174	44
Байкало-Кударын	88,2	126,0	1322	46
Заиграйн	81,5	136,1	1244	52
Закаменай	81,0	104,1	902	47
СОВХОЗУУД:				
Бичурын	136,8	190,9	1845	39
Кяхтын	125,2	190,7	1938	149
«Эрдэм»	115,4	151,8	1648	101
Сэлэнгын	107,5	142,8	1307	82
Яруунын	105,6	144,3	1594	88
Хориин	95,1	121,5	1007	48
Борьёогой	90	138,8	1739	129

Һү, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкые хүсэхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулхын тула хэдэ хэдэн аймаг, МТС, колхоз, совхозууд, һаалишад, малшад үнгэрһэн жэлдэ һайнаар ажаллаа.

Республикын колхоз, совхозууд 1957 онойнгоо түсэб 100,4 процент дүүргэжэ, урдынхида орходоо 33,5 процентээр ехэ һү абаба. Үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1283 килограмм гэхэ гү, али 1956 онойхиһоо 341 килограммаар ехэ һүн үнеэн бүриһөө һаагдаа.

Һү бүри ехээр абадаг болоһоной ашаар республикамнай гүрэнтээ болзорһоо урид тоособо. Гүрэндэ һү тушааха, худалдаха түсэб 150,5 процент дүүргэгдэһэн байна.

Энэ хадаа олонхи һаалишадай, малшадай, бүхы колхознигуудай, совхозой болон МТС-эй хүдэлмэришэдэй үсэд шангаар ажаллаһанай аша үрэ гээшэ. Һү һаалгые дээшэлүүлхэ тэмсэлые зүбөөр эмхидхэһэн партийна, советскэ, комсомольско, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энэ талаар горьтой үүргэтэй байна.

Һү һаалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ Прибайкальска, Сэлэнгын, Тарбагатайн, Кяхтын аймагайхид һайн амжалта туйлаа. Тэндэ үнеэн бүриһөө 1550—1750 килограмм һүн һаагдаһан байха юм.

Мүн Бичурын аймагай колхозууд жэл соогоо үнеэн бүриһөө 466 килограммаар, Тарбагатайн—464, Кяхтын 461, Иволгын—441 килограммаар ехэ һү һааһан байна.

Энэ талаар республикын зарим совхозууд горьтой амжалта туйлаа. Кяхтын совхоз жэл соогоо үнеэн бүриһөө 1103 килограмм һү һааха аад, 1938 килограмм абаа.

1957 ондо зарим колхозууд ... үүлтэрэй үнеэн бүриһоо 2 мянга литр һү һааба. Жэшээнь, Тарба... аймагай Калининай нэрэмжэтэ ... 1957 ондо дунда зэргээр үнеэн ... 2308 килограмм, Заиграйн ... «Красный опытник» колхоз 2110 ... грамм һү һааһан байна. Иимэ ... олон.

Республикын түрүү һаалишад ... жэшээ харуулаа. Сэлэнгын ... Карл Марксын нэрэмжэтэ ... һаалишад Б. Лубсанова, П. Жал... гэгшэд үүлтэртэ үнеэдэй тус ... 4408—4512 литр һү һааба. Мүн ... харшэбэрэй аймагай «Дружба» ... зой һаалишан Т. Рютина үнеэн ... һоо 2930 литр һү һааһан байна.

Һү һаалгые дээшэлүүлхэ ... туйлай ехэ арга боломжотой ... мнай дээрэ хэлэгдэһэн жэшээнүү... тээр гэршэлнэ.

Хэрбээ республикымнай бүхы ... гууд, колхозууд болон совхозуу... һаалгые дээшэлүүлхын түлөө ... шүүл шэнгеэр тэмсэдэг байгаа ... мүрысэжэ ябаһан читынхиһээ ... гүй байгаабди.

Үнгэрэгшэ жэлдэ һү һаалгые ... лүүлхын түлөө оролдоогүй, үнеэн ... риһөө мянганһаа доошо литр һ... һан аймагууд бии байшоо. Жэшээн... каменай аймаг үнеэн бүриһөө 64... лограмм һү һаажа, 1956 онойхид... ходоо һү абалгаяа оройдоол 2,9... центээр дээшэлүүлээ. Ториин ай... колхозууд—948 килограмм, Хэж... аймагай колхозууд—976 кило... һү һааба. Тиихэдэ зарим һаранууд... һаалгые доошолуулһан аймагууд ...

1957 оной декабриин дүн, шэн... лэй түрүүшын үдэрнүүд юу хару... гэхэдэ, республикын олон аймагу... һаалгые дээшэлүүлхэ тэмсэлээ ... хаа. Жэшээлбэл, Тарбагатайн аймаг... кабрьда үнеэн бүриһөө 119 килогр... Сэлэнгын аймаг—107 килограмм ... һаагаа. Тиихэдэ Түнхэнэй аймаг... Курумканай аймаг 39 килограмм ... һааһан байна бшуу.

1958 оной январиин түрүүшын ... нүүдэй дүнгүүдые хаража үзэхэдэ ... бэшэ байна. Бичурын аймагай ... зууд шэнэ жэлэй январиин табан ... рэй туршада нёдондоной дека... һүүлшын табан үдэрэйхидэ орходо... һаалгаяа мянган центнерээр д... луулаа. Бичурын МТС-эй хар... колхозууд һү һаалгаяа илангаяа ... доошолуулба. Мүн Кударын ай... колхозууд, Гашейн, Суулгын, То... МТС-үүдэй харьяата колхозууд ... һаалгаяа ехээр доошолуулжа байна...

Энэ хадаа тэсэшэгүй ушар гээшэ... нөө үедэ үнеэдые һайнаар эдеэлү... уһалха, һааха хэрэгтэ шухала анха... табиха хэрэгтэй.

1958 ондо нёдондонойхидо ор... үнеэн бүриһөө 500 литрээр ехэ һ... жа, хүршэ читынхидһээ гээгдэхэе... лихо зорилготойбди. Энээнээ бэел... хын түлөө республикын колхоз, с... зууд шанга хэмжээ абаха зэргэтэй.

ТҮБХИНӨӨ

Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, шэнэ, боро газар ашаглаха тухай гаргаһан парти, правительствынгаа уряае ороноймнай ажалшад тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр һайшаан угтаа һэн.

Энэ шухала, бүгэдэ арадай зорилгые өөрынгөө бодото ажалаар бэелүүлэлсэхын түлөө манай ороной хото, тосхонуудһаа олон мянган хүдэлмэришэд, албахаагшад һайн дураараа колхоз, совхозуудта ажаллахаяа ошоһон байна.

Һүүлэй 2—3 жэлэй туршада хото тосхонууд, аймагай центрнүүдһээ хүдөө ажахыда хүдэлхөөр шиидэһэн хүдэлмэришэд, албахаагшадай хоёр мянга гаран бүлэнэр гэхэ гү, али 4300 гаран хүн республикымнай колхозуудта ажаллажа байна.

Хүдөө ажахыда хүдэлмэрилхөөр нүүжэ ерэгшэдые колхоз, совхозууд халуун анхаралаар хүреэлэн угтажа, тэдэниие гэр байраар болон бусад ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдээр дүүрэн хангадаг байха юм. Тиигэжэ республикын колхозуудта 3—4 жэлэй турша соо хүдөө ажахыда хүдэлмэрилхөөр нүүжэ ерэгшэдтэ 2400 гэр байра баригдажа, түхеэрэгдэжэ үгтэнхэй.

Энэнь нүүжэ ерэгшэдэй бүлэнэрэй шэнэ нютагта богонихон болзор соо түбхинэжэ, ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлахадань горьтойгоор туһална бшуу.

Хоёр-гурбан жэлэй саада тээ һайн дураараа хүдөө ажахыда хүдэлмэрилхөөр ерэгшэдэй дундаһаа үнэн шударгы ажалаараа шалгаран, мэдээжэ болоһон түрүү хүнүүд республика соомнай олон. Жэжээлхэдэ, Галуута-Нуурай рудоуправлениин модошо дархан байһан, мүнөө Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишан Б. Д. Цыбденов үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 4000 шахуу литр һү һаагаа. Улан-Удын паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэн байһан мүнөө Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой һаалишан Н. А. Ушакова үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1800 гаран литр һү һаагаа.

Тиихэдэ хэдыхэн жэлэй урда тээ хото, тосхонуудһаа нүүжэ ерээд, мүнөө Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо модошо дарханаар хүдэлдэг нүхэр М. И. Островерхов, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон В. И. Цынгунов, мүн энэ аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гахайшан Г. И. Гусева гэгшэд үндэр бүтээсэтэй ажалаараа олоной дунда тодорон гарана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Хориин аймагай һаалишан Нина Ушакова үнеэгээ һаахаяа байна. 2. Яруунын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо нүүжэ ерэгшэдтэ баригдаһан гэрнүүд.

Ц. Цырендоржиев, БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи нүүжэ ерэгшэдэй хэрэг эрхилхэ таһагай инспектор.

И. Нечаевай фото.

ДАБААТЫН ХОНИШОД

Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхозой центрһээ зүүн хойшоо хоёр гурбан модо ябаад байхада Дабаата нютаг оршодог. Эндэ колхозой зургаадахи комплексно бригадын эхэ хонидой отара байрладаг юм.

Отарын үбэлжөөндэ хүрэжэ ерэхэдэ, газаахинь сэбэрлэгдэнхэй, хото хорёонь эзэн ёһоор заһагданхай, бүхы юумэниинь ябь-саб гэнги, нэгэл ондоохон.

Тушаан болоходоо эндэхи эрхим хонишон Ешин Дамбаевна Галсанова энэ үдэр хото хорёо шадараа ажаллахаар үлэнхэй, эхэ хонидтоо үбһэ, үгэжэ, заримыень уһалжа байгаа һэн.

Ешин Дамбаевнатай мэндэшэлэлсэжэ, ямараар ажаллажа байһан тухайнь асуухада:—Юрэдөө хонидоол харууһалаад, аха шадахаараа ажаллаад лэ байналди даа. Ахалагша хонишон Цыбжитмаамнай мүнөөдэр ээлжээндээ хонидоо адуулхаяа гараа,—гэжэ налгыханаар харюусаба. Тиигээд Ешин Дамбаевна нэгэ шухала ажал хэхэ аад, һамшажа, һаатажа байһан хүндэл болоод:—нэгэ хонимнай үсэгэлдэр һүни хэнзэлһэн аад, яһала өөдэргэн, үһэ нооһошье һайтай хурьга гаргаа юм. Тэрэ хониндоо бүлеэн уһа, үбһэ тэжээл буйлуулжа үгэхэ аад, нэгэ бага хожомдожо байна гээшэ гүб—гээд, хурьгатай хонидойнгоо байра руу шамдуун гэшхэлбэ...

Энэ отарада дүршэлтэй, ажал хүдэлмэридөө оролдосотой шударгы хонишод Ешин Галсанова, Цыбжитмаа Бадмаева гэгшэд ажаллажа байдаг. Эндэ хамта 470 эхэ хонид, тэрэ тоодо 80-аад түлгэд бии.

Һүүлэй хэды жэлэй туршада үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри ябуулжа, хонидойнгоо дүрбэнэйнь гурбан хубиие нарин ба нарибтар нооһотой болгонхой. Үнгэрэгшэ жэл отарын хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээд, хонин бүриһөө 3 килограмм 360 грамм һайн шанартай нооһо хайшалһан байха юм.

—Хонидые жэлэй дүрбэн сагта оролдосотой һайнаар харууһалаад, хонин бүридэ тусгаар анхарал хандуулаад, хэрэгтэй үедэнь үбһэ тэжээл үгэжэ тордоод, хаһа саг соонь уһалаад ябабал тэдэнэр тобир тарган байха, тиигээдшье һайн түл үгэдэг гээшэ,—гэжэ Ешин Дамбаевна хөөрэнэ.

Эндэхи хонишод хонидоо зунай бэлшээриин үедэ эрхим һайнаар харууһалжа, бэлшээриее зүбөөр хэрэглэжэ адуулхые хүсэдэг. Бэлшээриее хэды хэһэг болгожо хубаагаад, нэгэ хэды хоноод лэ тэдэнээ һэлгүүлжэ байжа адуулдаг. Мүн үе үе болоод лэ хонидоо хужарлуулаад, тэжээлэй дабһа эдюулээд, дура зоргоорнь уһалжа ябадаг байна. Зунай үедэ үглөөгүүр үнэгэнэй харанхын үнгэрхэтэй сасуу хонидоо бэлшээридэ гаргаад, үдэшэ орой хотондоо оруулдаг. Харууһалжа байһан хонидоо тус бүридэнь саг үргэлжэ адаглажа, эдеэ хоолдо ямар байһыень, бэеынь шадалай хэр зэргэ ябаһаниие хараадаа абажа байдаг. Хонидой үбшэлхөө һанаа һаань, малай эмшэндэ дары дуулгадаг байха юм.

Отарынхид үбэлжэлгэдэ эртээнһээ бэлдэдэг заншалтай. Тиигэжэ намарһаа эхилэн хото хорёогоо заһабарилдаг, дулаалдаг. Үбэлэй хүйтэнэй дүтэлөөгүйдэ үбһэ тэжээлээ газаагаа зөөжэ бэлдэдэг. Мүн хонидтоо намарай ольбо унахатай сасуу үбһэ тэжээл, талха тарянай зүйл эдюулдэг байна. Саһа багатай жэл хонидые үбэл орой болотор адуулдаг юм. Тиихэдээ хурьгалха дүтэлһэн гү, али тэнхээ тамир муутай хонидые хотондонь байлгажа эдеэлүүлдэг, харууһалдаг. Энэ үбэлжэлгэдөө эртээнһээ бэлдэһэн байжа, мүнөө хонидынь хүшэ шадал һайнтай ондо орожо байнхай.

Мүнөө хонин бүриин 500 грамм үбһөөр халуулаад, үдэрэй 4 час болотор ойро тойрон бэлшээридэ ябуулдаг.

—Үбэлдөө шадаал һаа хонидые газаа, сэбэр агаарта ябуулха, бэлшээхэ гэжэ оролдодог байнабди. Юундэб гэхэдэ, газаа, сэбэр агаарта ябуулагдаһан хонидой нооһониинь бухэ, сэбэршье байдаг гээшэ,—гэжэ хонишон Ешин Галсанова хөөрэдэг.

Эхэ хонидойнгоо түрэхэ дүтэлхэдэнь бэлшээридэ удаан ябуулангүй, хотоёо тойруулан адуулдаг юм. Үбһэ тэжээл тэдэндээ элбэгээр үгэжэ, саг сагтань уһалаад, һүниндөө дулаан һайн дэбдихэртэй байрада хонуулдаг. Хурьгалһан хонидтоо үбһэ, таряа талханай зүйл, тэжээлэй дабһа гэхэ мэтые элбэгээр эдю... дэг байна.

Хурьгадай гараһаар дүрбэ-т... хоноод байхадань боро эдеэ... һургажа эхилдэг юм. Тииг... һайхан үбһэ, һагшадаһа болон ... ряа талханай зүйл буйлуул... эдюулдэг. Хурьгадай 15—20 хоно... байхадань ойр зуурахана га... гаргажа, игаалгадаг, сэбэр агаа... байлгадаг заншалтай. Зарим ху... гадай эхынгээ һүндэ сададаг... эдимэр байгаа һаань, һүтэй он... хонидые һаажа, угжаар уул... даг байна. Хурьгадынь кошар... базова аргаар, түлигдэдэггүй б... рада түлжүүлэгдэдэг хадаа ... шэрхи, өөдэргэн байдаг.

Хориин аймагай улаан одон... хидой үүсхэлые «Улаан Эрхир... колхозойхид, мүн тус отарын хо... шод халуунаар дэмжээд, шэнэ у... га абаа. Цыбжитмаа Бадмаева... отарынхид 1958 ондо 100 хонин б... риһөө 140 хурьга абаха, хонин б... риһөө 3,800 грамм нооһо хайшал... уялга абанхай.

Энэ отарада мүнөө 30-аад хон... хурьгалаад, 110 хонин ,тэрэ тоо... 55 түлгэн ороондо оруулагда... байнхай.

Бүтээсэтэй һайнаар ажалла... найнгаа урманда отарын хониш... нэмэлтэ түлбэри абадаг, грамо... шанда хүртэдэг байха юм. Ж... шээнь, Ешин Галсанова энэ үнгэ... һэн жэл нэмэлтэ түлбэридэ 100... гаад түхэриг мүнгэ абаһан бай... Мүн энэ отарын хонишод айм... гайнгаа, республикын выставкэ... хабаадалсаа һэн.

Хонидойнгоо тоо толгойе түргө... олошоруулжа, һайн шанартай нооһ... бүри ехээр абадаг болохын түлө... Дабаатын отарын хонишод ула... эршэ хүсэтэйгөөр ажаллажа бай... хай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хонишон Еши... Галсанова хурьгалһан хонидто... үбһэ эдюулжэ байна.

Д. Хутагтын.

Нүхэр Петру Грозые хүдөөлүүлгэ

...АРЕСТ, январиин 10. ...). Январиин 10-да румын Агуухэ Национальна суглаа- резидиумэй Түрүүлэгшэ бай- аг хайрата д-р Петру Грозые ынь замда үдэшөө.

...ынииин хүдэлмэришэнэй пар- ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь ргиу-Деж, РНР-эй Министр- Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Стойка болон Румынииин хү- ришэнэй партиин ЦК-гэй По- рогой бусад гэшүүд, Агуухэ нальна суглаанай Президиу- эшүүд, министрнүүд, Румы- шажан мүргэлэй түлөөлэг- наһа барагшын бүлэнэр ба кидынь, тэрэшэлэн Петру Гро- үдөөлүүлэлсэхээ ерэһэн пра- ственна делегацинуудай хү- рилэгшэд, Бухарестдэ байдаг матическа түлөөлэлгэнүүдэй илогшонор эртэ үглөөгүүр ликын ордондо ерэбэ.

...ынииин хүдэлмэришэнэй пар- болон РНР-эй правительствын Зэрилэгшэд Петру Грозын агай хажууда һүүлшынхеэ н зогсоно.

...час 50 минута. Хуурсагай ха- ар хүн зоной ябахань болюу- а. Г. Георгиу-Деж, Киву Стой- мынииин хүдэлмэришэнэй пар- ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд Грозын бэетэй хуурсаг га- Республикын талмай дээрэ гар- трибунын урда табсан дээрэ а. РНР-эй гүрэнэй гимн гүй- гдэнэ. Бухарест дээгүүр, бү- он дээгүүр фабрика болон за- дай, паровозуудай, суднануу- шахтануудай гудогууд хашха- ба. Ажал хүдэлмэри зогсоог- ой, машина транспорт ябана- Румынииин Арадай Республи- бүхы ажалшад д-р Петру Гро- үүлшынь замда эльгээхэеэ бү- ёһолбо.

...тиин Бухарестын горкомой сек- рь Ф. Дэнэлаке гэгшэ шанала- митинг нээбэ. Тиигээд Румы- хүдэлмэришэнэй партиин ЦК- нэгэдэхи секретарь нүхэр Г. Ге- у-Дежтэ үгэ үгтэбэ.

...ндэтэ нүхэд, ханинар! Манай Румынииин хүдэлмэришэнэй и болон Румынииин Арадай убликын правительство оро- гоо агуухэ хүбүүн, манай хайрата хани нүхэр Петру ые һүүлшынь замда шаналан охуулжа байна гэжэ Г. Геор- Деж хэлэбэ. Петру Гроза ха- Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй аран хүгжэхын түлөө, социаль- үгжэлтын түлөө тэмсэһэн, гү- й элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэ, алистическэ Румынийе байгуу- а, арадуудай хоорондо хани саа, эб найрамдал тогтоохын е үнэн сэхээр тэмсэлшэ байһан

...оргиу-Деж Петру Грозын ажа- алай зам тухай хөөрэжэ үгөө. ихэдээ Румынииин Арадай Рес- икые байгуулха, арадай-демо- тическа гүрэнийе бэхижүүлхэ эгтэ тэрэнэй ехэ хубита оруул- һыень онсолон тэмдэглэбэ.

Манай Арадай Республикын политикые, эб найрамдал хамгаалха, уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые һуларуулха, политикые бэелүүлхэ хэрэгтэ Петру Грозын оруулһан элитэ ехэ хубитые манай арад илангаяа үндэрөөр сэгнэнэ гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Петру Гроза хадаа дайнда бэлэдхэжэ байгаа империалистнуудай хорото түсэбүүдые хододоо элирүүлэн харуулжа, ниитын ямаршье байгуулалтатай һаань — илгадгүй гүрэнүүдэй хоорондо холбоо харилсаа тогтоохо гэжэ ехээр оролдодог байһан юм. Тиигэжэ д-р Петру Гроза ганса манай орондо бэшэ, харин хилын саана хүндэтэй болонхой.

Румын болон совет арадууд хоорондоо хододоо хани барисаатай байха ёһотой гэжэ Петру Гроза үнэн зүрхэнһөө тоолодог, тиимэһээ Советскэ Союзтай, арадай Хитадтай, бүхы социалистическэ оронуудтай ахадүүгэй ёһоной улам нягта харилсаатай, хани барисаатай болохын түлөө эрид шууд тэмсэдэг һэн. Советскэ Союз түрүүтэй социалистическэ оронуудай лагериин бата бэхи нэгэдэлтэй байгаа сагта, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахигдаха, социализм амжалтатайгаар байгуулжа байһан манай орон хододоо бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй байха юм гэжэ Петру Гроза тоолодог байгаа.

Үгынгөө түгэсхэлдэ Г. Георгиу-Деж иигэжэ хэлэбэ:

Хүдэлмэришэн анги, ажалша таряашад, интеллигенци, румын арад болон манай орон дотор ажаһуудаг үндэһэ яһатан д-р Петру Грозын һаруул һайхан дурасхаалые хэтэ мүнхэдөө мартахагүй.

Ажалша арадай хэрэгэй илахын түлөө эршэ хүсэтэйгөөр хүдэлмэрилөөл һаа, тэрэнэй дурасхаалыень эгээл һайнаар хүндэлэн ёһолжо шадахабди· Нүхэр Петру Гроза эрэлхэг һайхан зүрхэнэйнгөө һүүлшын сохисо хүрэтэр бүхы хүсэ шадалаа арад зоной хэрэгтэ үгэһэн байна.

Һүүлээрнь РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн Ф. Р. Козловто үгэ үгтэнэ.

Румынииин Арадай Республикын Агуухэ Национальна суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай дүтын хани нүхэр Петру Грозын наһа бараһандань гүнзэгы ехээр шаналжа байһанаа бүхы совет арадай зүгһөө Ф. Р. Козлов Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын даалгабаряар мэдүүлбэ.

Эхин түрүүн Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын тушаал даажа, һүүлээрнь Румынииин Арадай Республикын Агуухэ Национальна Суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшээр хүдэлмэрилжэ, шэнэ демократическа Румыни байгуулхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр оролдоһон гүрэнэй болон политическэ элитэ ехэ ажал-ябуулагша нүхэр Петру Грозые Румынииин Арадай Республикын ажалшад алдаба гэжэ Ф. Р. Козлов хэлэнэ.

Социализм байгуулха хэрэгтээ, экономико болон соёл культураяа хүгжөөхэ, арад зонойнгоо ажабайдалые һайжаруулха хэрэгтээ Румынииин Арадай Республикын нилээд ехэ амжалта туйлаад байхадань Петру Гроза бидэнһээ хахасаба.

Нүхэр Петру Гроза эб найрамдалай түлөө, арадуудай аюулгүй байхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр тэмсэһэн байна.

Эб найрамдалай түлөө, уласхоорондын холбоо харилсаанай түлөө дүлэтэ тэмсэлшэ гэжэ тэрээнийе бүхы оронуудай олон миллион хүнүүд мэдэдэг.

Нүхэр Петру Гроза хадаа Советскэ Союзай үнэн сэхэ нүхэрынь, совет арадай ханинь байһан юм. Бүри дэлхэйн хоёрдохи дайнай боложо байха үедэ гитлеровскэ булимтарагшадта эсэргүү хүсэнүүдэй зэргэдэ Румынийе жагсаахын түлөө тэрэ тэмсэһэн байна.

Румынииин сүлөөлэгдэһэнэй һүүлээр нүхэр Петру Гроза Румыни Советскэ Союз хоёрой хани барисаае бэхижүүлхын, аша үрэтэй холбоо харилсаа манай гүрэнүүдэй хоорондо тогтоохын түлөө ехэ юумэ хээ.

Социалис оронуудай арадуудай ахадүү хани барисаае бэхижүүлхын тулада ехэ юумэ хэһэн румын арадай алдарта хүбүүн Петру Грозые мүнөөдэр гүнзэгы ехээр шаналан, һүүлшын замдань үдэшэжэ байнабди. гэжэ Ф. Р. Козлов үгынгөө түгэсхэлдэ хэлээ.

Петру Гроза шэнги иимэ элитэ ехэ гүрэнэй, политическэ ажал-ябуулагшатай байһандаа румын арад омогорхохо ёһоороо омогорхоно. Энэ ажал-ябуулагшын һаруул һайхан дурасхаалынь таанадтай хамта Советскэ Союзай арадууд болон бүхы түрүү хүн түрэлтэн хэзээшье мартахагүй.

Хитадай правительственна делегациие толгойлогшо Го Мо-жо, Венгриин Арадай Республикын делегациие толгойлогшо Иштван Доби, Румынииин Агуухэ Национальна суглаанай Президиумэй гэшүүд Иштван Надь болон Р. Зэрони гэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Петру Грозын бэетэй хуурсаг артиллерийскэ лафет дээрэ табигдажа, Генча гэжэ сэрэгэй кладбище тээшэ абаашагдаба. Эндэ Петру Грозын хүүр дээрэ нүхэр Киву Стойка үгэ хэлээ.

Ажалшадай һайн һайхан хэрэгтэ эсэс хүрэтэрөө үнэн сэхэ байһан агуухэ гражданин болон патриодой образынь хододоо һаруул һайхан үльгэр жэшээ, эб найрамдалай, социализмын түлөө тэмсэлэй һайхан үльгэр жэшээ байха юм гэжэ Киву Стойка хэлээ.

Румынииин арад зон Петру Грозын дурасхаалые хэзээшье мартахагүй.

Петру Грозын бэетэй хуурсаг могила руу табигдана, томо буунууд ёһолон буудана. Румынииин Арадай Республикын Гүрэнэй гимн зэдэлнэ.

ПЕТРУ ГРОЗЫН ДУРАСХААЛДА

...нварийн 10-да —Румынииин Арадай Республикын Агуухэ Национальна Суглаанай Президиумэй ...үүлэгшэ д-р Петру Грозые хү- ...лүүлхэ үдэр Москвагай эмхи ...гаануудай, ниитын организацидай байшангууд дээрэ, байрын ...нүүд дээрэ шаналалай тугууд ...гдөө. Советскэ хүнүүд Ру- ...нииин гүрэнэй ба политическэ ...тэ ехэ ажал-ябуулагшын, Советскэ Союзай үнэн сэхэ, ёһотой нүхэр Петру Грозын дурасхаалые ёһолон тэмдэглээ.

Советскэ ниислэлэй дээдэ һургуулинуудта һурадаг Румынииин студентнэр Москвада байдаг Румынииин Арадай Республикын посольстводо үглөөгүүр ерээ.

Шаналалай ёһолол боложо, посольствын хүдэлмэрилэгшэд тэдээнтэй байлсаа. Нүхэд Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, А. Н. Косыгин болон М. Г. Первухин гэгшэд ахадүү румын арадта шаналалаа мэдүүлхын тулада РНР-эй посольстводо ерээ. Гашуудал шаналалай зал соо табигдаһан нүхэр Петру Грозын портредэй хажууда тэдэнэр хэдэн минутын туршада абяагүй зогсоо.

(ТАСС).

ПВЗ-дэ

ВРАЧУУДАЙ ОРОЛДОСОТОЙ АЖАЛ

Заводой дэргэдэхи больница, поликлиникын хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай элүүр энхэ байхын тула нилээд ехэ ажал хэнэ.

Больницын хирургнууд 1957 ондо хэдэ хэдэн операци хэжэ, нилээд олон хүнэй ами наһые абараа. Поликлиникын дэргэдэхи терапевтическэ, физиокабинедүүдынь жэл ерэхэ бүри элдэб түхеэрэлгэнүүдээр хангагдана.

Больницын хирургическа отделенидэ газонаркозой аппарадууд, лабораторидо эрхим һайн шэнжэлгэ хэхэ микроскоп, мүн бусадшье орёо оньһон аппарадууд абтаа.

Поликлиника, больницын мэргэжэлтэд хүн зонийе үбшэнһөө һэргылхын тулада нилээд ехэ ажал хэнэ. Жэшээнь, эдэнэр үнгэрэгшэ жэлдэ олон хүнүүдтэ тарилга хэжэ, тэдэнийе гэдэһэнэй үбшэн, уушханай хадхаляа гэхэ мэтэ элдэб үбшэнһөө абараа. БМАССР-эй габьяата врач-педиатор А. Н. Давыдова, хирург З. Г. Загоскина, терапевт Н. А. Смолина, медицинскэ сестранууд З. А. Шеховская, М. В. Ильина болон бусад эрхим ажалаараа заводой хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй болонхой.

ТЕХНИЧЕСКЭ КАБИНЕДТЭ

Мүнөө үедэ заводой техническэ кабинедтэ выставкэ нээгдэнхэй. Выставкэ дээрэ паровозо-вагоной детальнууд, шэрэм, булад шудхалгын хэбүүд, элдэб инструментнүүд болон модельнүүд табигданхай. Түмэр замай министерствын, заводой, мүн бусадшье предприятинуудай хэблэжэ гаргаһан техническэ мэдээсэлнүүд эндэ харуулагдана.

Заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд, түмэр замай һургуулиин һурагшад энэ выставкэдэ олоороо ерэжэ, элдэб һонирхолтой темээр лекци, хөөрэлдөөнүүдые шагнана. 6-дахи табан жэлдэ ороной түмэр замые электрын галаар хангаха, атомай хүсөөр ябадаг пароход, самолёдуудые бүтээхэ тухай һонирхолтой лекцинүүд эндэ уншагдана.

Техническэ кабинедэй дэргэдэ эмхидхэгдэһэн библиотекэдэ заводой инженернүүд болон технигүүд, хүдэлмэришэд олоороо ерэнэ. Эндэ 10 мянга гаран элдэб ном, 40 янзын журнал, газетэнүүд бии.

АМАРАГШАДАЙ ТОО УЛАМ ОЛОШОРНО

Заводой профсоюзна комитет 1958 ондо ороной санатори, курорт, амаралтын байшангуудта амарха путёвконуудые хубаажа эхилэнхэй.

Үнгэрһэн 1957 ондо заводой 900 шахуу хүдэлмэришэд санатори, курортнуудта, мүн амаралтын байшангуудта амаржа ерээ.

Пенсидэ гараһан үбгэжөөлнүүд, элдэб шалтагаанаар ажаллажа шадахаяа болиһон инвалидуудшье курорт, санаторинуудта олоороо амарна.

В. Каток.

Мархайн аша Тархай

ТАНАЙ ТУҺАЛАМЖА ХЭРЭГТЭЙ

Нүхэр Тархай!

Бурмонкоопсоюзай базын хүтэлбэрилэгшэд (директорынь нүхэр Н. Г. Мальциев) шэхэ «хатуутай» болохол ха. «Тэмээн» гэхэдэ «ямаан» гэжэ, «үбэлэй» гэхэдэ «зунай» гэжэ ойлгонол. Жэшээлхэдэ, Хориин аймагай эд хэрэглэгшэдэй союз һаари хүйтэнэй болохоһоо урид үбэлэй шэгэбшэтэй дулаан м... нуудые олоор эльгээгыт гэһэн захил дурсагдаһан базада хэһэн ои... Теэд базынхид «үбэлэй шэгэбшэтэй дулаан малгай» гээшыень «зунай шэгэбшэгүй һэрюун малгай» гэжэ ойлгоод, һолоомон шляпануудые яар ябта эльгээжэрхёо.

Нүхэр Тархай, саашадаа иимэрхүү юумын болохогүйн тулада базын хүтэлбэрилэгшэдэй шэхэн соо голлоһон хулхиие хурса гуурһаараа ухашалха болоо хат.

Ц. Долгисон.

НАЙМААЛАГША: —хүйтэншье һаа, хүнгэхэн байха, абагты, абагты!

Гуримшуулха арга заажа үгыт

Хүндэтэ ТАРХАЙ!

Үхибүүдтэ үдэр кино харуулдаг ёһон ажалшадта һайшаагдана· Теэд манай Хэжэнгын ДСК-дэ үхибүүдэй киногой билет номергүйгөөр худалдагдадаг. Тиимэһээ һууриин түлөө тэмсэһэн, угаа ехэ үрдилдөөн оролгон дээрэ болоно.

Мүнөө зарим түрэлхид баахан хүүгэдые кинодо эльгээхэеэ зүрхэ алдадаг болобо. Иимэ байдалые гуримшуулха, зохилдуулха арга заажа үгыт.

Б. Базарон.

Зохилдолой жэшээнүүд

**1)· Үсэгэлдэр үхибүүдээр
Үдэрэй кинодо оробоб.
—Хэн?—Би, Тархай.**

**2). Шахагдаад, түригдөөд
Шагтамни таһаран алдаа бшуу.
—Хэнэй?—Минии, Тархайн.**

**3)· Эмхигүй байдалаа
Эхинһээнь хэлэхэ байгаа.
—Хэндэ?—Намда, Тархайда.**

**4). Үймэлдөөд, үрдилдөөд
Үүдэндэ хашана бшуу.
—Хэнийе?—Намайе, Тархайе.**

**5). Зохидгүй заншалаа,
Зонһоо түбэгшөөн зайлуулһай,
—Хэнээр?—Намаар, Тархайгаар.**

**6). Эзэгүй һандайгаа
Эхинһээнь номертой болгоһой.
—Хэнтэй?—Намтай, Тархайтай.**

**7). Хэжэнгын заншал гү?
Хэмшээрхэн асуугыт хүнһөө.
—Хэнһээ?—Намһаа, Тархайһаа.**

ДСК-е даагша нүхэр Биликтуев! Үхибүүдтэй хамта кинодо өөрөө орожо туршахыетнай хүсэнэб.

Залгуулан, тэдэнэй үзэдэг грамматикын долоон зохилдолтой танилсаа һаатнай туһатай ха һэн. Зүгөөр, намайе үхибүүдээр үрдилдэжэ байгаа гэжэ бү эндүүрэгты, харин нютагтаа байгуулһан заншалаа өөһэдөө багсаажа харагты. Клубай фойе гээшэ боксёрнуудай ринг бэшэ гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй.

М. Тархай.

Турлааг

БАСНИ

Турлааг Тоншуулай улаан хушууе хараад, атаархан бодобо. «Эх би иимэ хушуутай һаа! Теэд хушуумни яахадаа улаан бэшэб? Байза, байза... Энэшни барагтай хэрэг бшуу!». Тиигээд Турлааг үни бодожо байнгүй хушуугаа улаанаар будаад, омогоор хашхарба: «Хря! Хря!·. Юугээрээ би Тоншуул бэшэбиб?

Зүгөөр, юундэшьеб, шубууд Турлаагые наада харан энеэлдэбэ. «Энеэлдэгты, энеэлдэгты тэнэгүүд!...» гэжэ «сэсэн» Турлааг бүри шангаар хашхарба.

Басние зохёогоод, Танда, Тархайда эльгээһэн

Даши-Даба Мункуев.

Ревизионизм—марксизм-ленинизмын дайсан мүн

...Коммунистическэ, хүдэлмэришэ- ...партинуудай түлөөлэгшэдэй ...блөөнүүд һаяхан Москвада болоо байна. Общественэ прогрессив- ...р хүгжөөхын түлөө, марксизм- ...инизмын агуухэ үзэл сурталай ...өө тэмсэдэг бүхы хүнүүдэй ажа- ...далда энэ Зүблөөнүүд угаа ехэ ...хашанартай. Эб найрамдалай, со- ...иализмын түлөө тэмсэлэй тон шу- ...ла асуудалнуудаар шиидхэбэри- ...үдые гаргаһан эдэ Зүблөөнүүдэй ...игүүд юун тухай гэршэлнэб гэхэ- ...дэлхэйн коммунистическэ хүдэ- ...өн хэмжээлэшэгүй ехээр урган ...хижэжэ, газарай бүмбэрсэгэй ...хы түбинүүдтэ нүлөөлдэг түгэл- ...р хүсэн болоо.

Московско Зүблөөнүүд социализ- ...н, ажалшадай шухала эрилтэнүү- ...й түлөө тэмсэлэй дүршэлые согл...оо, эб найрамдалай, демокра- ...ин, социализмын түлөө тэмсэхэ ...йшалхы программа хараалаа. ...э зорилгонуудые туйлаха арга- ...удай нэгэн юу болоноб гэхэдэ, ...дэлмэришэн ангиин революцион- ...партинуудай хүсэ шадалые, бата ...гэдэлые болон жагсаалые бэхи- ...үүлхэ хэрэгтэй, марксистско-ле- ...нинскэ һургаалһаа али болохоор ха- ...гайралтагай, ревизионизмтай, дог- ...матизмтай болон хүдэлмэришэнэй, ...оммунистическэ хүдэлөөндэхи бу- ...д оппортунистическэ шэглэлнүүдтэй эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй.

Оппортунистнууд социалистическэ революциин, социализм байгуулгын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ хододоо, хаа хаанагүй һаад хэдэг, буржуазида туһалдаг байгаа гэжэ уласхоорондын коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэ гэршэлжэ үгэнэ.

Мүнөө үедэ хүдэлмэришэнэй, коммунистическэ хүдэлөөндэхи оппортунистическэ шэглэлнүүдтэй, хамагай түрүүндэ гол аюул бологшо ревизионизмтай тэмсэхэ гээшэ угаа ехэ удхашанартай болонхой, Ревизионизм «марксизм-ленинизмын агуу ехэ һургаалые муушалха гэжэ оролдоно, тэрэнийе «хуушараа», общеcтвын хүгжэлтэдэ мүнөө ямаршье үүргэ дүүргэжэ шадахаа болёо гэжэ соносходог» гээд компартинуудай түлөөлэгшэдэй Зүблөөнэй Деклараци соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Ревизионистнууд марксизмын революционно удхые хазагайруулха, социализмда хүдэлмэришэн ангиин, ажалшадай этигэлые һуларуулха гэжэ оролдоно. Пролетарска революциин, мүн капитализмһаа социализмда орохо үедэ пролетарска диктатурын заатагүй шухала байһые тэдэнэр буруушаадаг, марксистско-ленинскэ партиин хүтэлбэрилхы үүргые, пролетарска интернационализмын гол ёһонуудые араад, партийна байгуулалтын, ленинскэ гол ёһонуудые, хамагай түрүүндэ демократическа централизмые орхихо эрилтэ хэдэг, дайшалхы революционно организацинууд байһан коммунистическэ партинуудые дискусси хэхэ клуб шэнги эмхи болгохые оролдодог юм.

Тогтууригүй, үзэл сурталайнгаа, политическэ талаараа хатуужал багатай хүнүүдтэ нүлөө үзүүлдэг буржуазна үзэлһөө ревизионизм эшэ үндэһэтэй юм.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд соо, коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Зүблөөнэй Деклараци соо заагдаһанай ёһоор элдэб оронуудай капитализмһаа социализмда орохо аргань ондо ондоонууд байжа болохо юм гэжэ хэлэгдэнхэй. Мүнөөнэй эрхэ байдалда хэдэ хэдэн капиталистическэ ороной хүдэлмэришэн анги марксистска партяараа толгойлуулан ябажа, хүдэлмэришэдэй, арадай фронтдо үндэһэлэн, элдэб партинуудтай, ниитын организацинуудтай политическэ холбоо барисаа байгуулха ондоошье арга хэрэглэн, арад зоной олонхиие нэгэдүүлжэ, граждан дай хэнгүйгөөр гүрэнэй засагые гартаа абажа, үйлэдбэриин гол хэрэгсэлнүүдые арадай мэдэлдэ оруулжа шадаха байна. Арад зоной олонхидо түшэглэн хүдэлмэришэн анги хархис хүсэнүүдые диилэн буляад, парламентда олонхи һууриень бүхөөр эзэлжэ, тэрэнийе буржуазин ангиин аша туһа харадаг зэбсэг байһыень, ажалшан арадай аша туһыень харадаг зэбсэг болгожо, дайсадай эсэргүүсэлтые даража, социалистическэ революци амгалан ёһоор хэхэ шухала эрхэ байдал бии болгожо шадаха байна. Эдэ бүгэдые эбсэшэгүй ангиин тэмсэл хэһэнэй ашаар лэ туйлажа болохо. Тиихэдээ амгалан бэшэ аргаар социализмда орохо баатай болохо ушар тохёолдожо магад байһые мартажа болохогүй. Ангиин тэмсэлэй хэр зэргэ хурса байхань пролетариадһаа бэшэ, харин хархис хүсэнүүдэй ямараар эсэргүүсэһэнһээ дулдыдаха байна бшуу. Иигэжэ ленинизм һургадаг, уласхоорондын коммунизмын түүхэтэ дүй дүршэл гэршэлдэг гэжэ Московско Зүблөөнэй Деклараци соо хэлэгдэнэ.

Мүнөөнэй ревизионистнуудай номнодогой ёһоор болоо һаа, мүнөөнэй эрхэ байдалда оронуудай капитализмһаа социализмда орохо имагтал амгалан ёһоной аргануудые хүдэлмэришэн анги хэрэглэхэ, ангиин тэмсэлһээ арсаха, социализмын хорото дайсад—капиталистнууд, помещигүүдтэй эбсэхэ гэһэн бодол баримталха зэргэтэй болоно бшуу.

«Манай орондо тогтоһон капиталистическэ демократи социализмда парламентска аргаар ороходо ехэ таарамжатай, ондоогоор хэлэхэдэ бидэндэ ангиин тэмсэл, пролетариадай диктатура хэрэгтэй бэшэ... Манайда коммунизм тээшэ дабшалга амгалан ёһоор бүхы арадай хүсөөр бэелүүлэгдэхэ» гэжэ англиин ревизионистнуудай нэгэн А. Уотсон бэшэһэн байна. Мүн канадын ревизионистнууд иимэрхүү номнол тараадаг.

Тиимэ болохолоороо элитэ ревизионистнууд ангиин тэмсэлэй гол ёһонуудые арсадаг, ангинуудай эбтэй байха, засагай түлөө, социализмын илалтын түлөө ажалшад амгалан ёһоор тэмсэхэ ёһотой гэжэ идхалга хэдэг байна.

Элдэб оронуудта социалистическэ революцинуудай болохо, социализм байгуулха ниитэ нэгэн жама ёһонуудые ревизионистнууд хэрэгсэдэггүй байха юм.

Социалистическэ революциин, социалистическэ байгуулалтын ниитэ нэгэн жама ёһые орон бүхэнэй түүхэтэ хүгжэлтэдэ, онсо өөрэ илгаада тааралдуулан творческоор хэрэглэхые марксизм-ленинизм эридэг.

Ревизионистнууд оронуудай национальна онсо өөрэ байдалые үлүүсэ ехээр хүхирөөгөөд, үнэндөө буржуазна национализмые, шовинизмые идхан номнодог. Тэдэнэй хэлэһэнэй ёһоор орон бүхэн өөрын тусгаар замаар социализмда орохо, харин, ниитэ нэгэн жама ёһые, социалистическэ общество байгуулха талаар бусад оронуудай дүршэлые хэрэгсээхэгүй ёһотой болоно.

Арадай демократиин оронуудта ревизионизм ямараар үзэгдэнэб гэхэдэ, капитализмһаа социализмда орохо үедэ ангиин тэмсэл заатагүй хурсадаха гэһэн ленинскэ һургаалые тоодоггүй, социалистическэ байгуулалтын амжалтануудые балартуулан, буржуазна демократийе һэргээхэ, хүдэлмэришэн ангида харша үзэл номнодог болохо гэхэ зэргын эрилтэ хэдэг байна.

Мүн пролетарска революциин, пролетариадай диктатурын зайлашагүй шухала байһые буруушааха зуураа, хүдэлмэришэн ангиин диктатурын системэдэ, социализмын түлөө олониитын тэмсэлые хүтэлбэрилгэдэ коммунистическэ партиин үүргэ тодорхойлһон партийна байгуулалтын ленинскэ гол ёһонуудта ревизионистнууд халдан добтолдог байха юм. Мүнөөнэй эрхэ байдалда хүдэлмэришэн анги, тэрэнэй революционно парти революциин вождынь байжа шадахаа болёо гэжэ ревизионистнууд номноно, Мүн тэдэнэр коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай ажабайдалай, ажал-ябуулгын үндэһэ һуури бологшо демократическа централизмын гол ёһонуудые хуу-

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

ХИЛЫН САААНАҺАА

Шотландиин арад зон орон дотороо США-гэй ракетнэ базануудые байгуулхагүйн түлөө тэмсэнэ

ЛОНДОН, январиин 10. (ТАСС). Шотландида Американ ракетнэ болон ядерна буу зэбсэгэй байха база байгуулхагүйн түлөө арад зониинь улам ехээр тэмсэжэ байнхай.

Шотландиин зүүн хойно Америкын түрүүшын ракетнэ база баригдахань гэһэн үгэ гараа. Энэ газараар ябажа ерэһэн «Трибюн» газетын корреспондент иигэжэ бэшэнэ: «Энэ нютагаар ябахадаа, ракетнэ базануудые байгуулха түсэбые үнэн зүрхэнһөө дэмжэдэг хэбэртэй нэгэл хүнтэй уулзааб... Магад энэ Англиин баян байжа болоо!»

Тус корреспондент Шотландиин зүүн хойто нютагуудаар ябахадаа, олон зуун хүнүүдтэй, тэрэ тоодо лейбористска партиин элитэ мэдээжэ ажал-ябуулагшадтай, профсоюзна хүдэлөөнэй ажал-ябуулагшадтай, шажан мүргэлэй түлөөлэгшэдтэй, университедэй профессорнуудтэй уулзажа хөөрэлдэһэн байна. Минии уулзаһан бүхы хүнүүд Шотландиие ракетнэ база болгохо тухай дурадхалые эрид буруушаагаа гэжэ корреспондент мэдүүлээ.

Францын Коммунистическэ партиин делегациин болон Вьетнамай ажалшадай партиин хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо хэлсээн хэгдэжэ байна

ХАНОЙ, январиин 10. (ТАСС). Вьетнамай ажалшадай партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүд болон Ханойдо ерээд байһан Францын коммунистическэ партиин Центральна комитедэй делегациин хоорондо январиин 9-дэ Ханойдо хэлсээн эхилээ. Хани халуун, һаналаа нэгэдэлгын оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнэй үедэ уласхоорондын байдал тухай асуудалнууд, тэрэшэлэн хоёр партиие һонирхуулжа байһан бусад асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

«Ороной байдал тухай» президент Эйзенхауэрэй бэшэг

ВАШИНГТОН, январиин 9. (ТАСС). США-гэй урда хоёр гол ехэ зорилго табигдаад байна гэжэ «Ороной байдал тухай» гэһэн бэшэг соогоо президент Эйзенхауэр мэдүүлбэ. Нэгэдэхи зорилго юуб гэхэдэ — «аюулгүй байдалаа хүсэ хэрэглэн сахиха». Хоёрдохи зорилгомнай ямар бэ гэхэдэ, «бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохын түлөө оролдолго болоно» гэжэ президент хэлэбэ. США-да буу зэбсэгэй түргөөр бүтээгдэжэ байһые сагааруулхын тулада «Советскэ Союзай зүгһөө ехэ аюул тохёолдоод байна» гэжэ президент урдынхидаал адли худалаар хэлээ. США хадаа сэрэгэйнгээ хүсэ шадал, илангаяа эгээл шэнэ түхэлэй буу зэбсэг бүтээхэ хэрэгые «түргэдхэхэ ёһотой» гэжэ тэрэ хэлэбэ. Үлэмжэ холо ошодог баллистическэ ракетэнүүдые бүтээхэ талаар Холбоото Штадууд Советскэ Союзһаа бага зэргэ гээгдээд байна гэжэ бүгэдэ мэдэрнэ гээд президент хэлэбэ. Гэбэшье, «хэрэгтэй соонь, мүн саг соонь» иимэ ракетэнүүдые Холбоото Штадууд олоор бүтээхэ юм гэжэ тэрэ хэлээ.

Холбоото Штадууд сэрэгэйнгээ базануудай тооё олошоруулха, ракетнэ һомонуудые, тэрэ тоодо үлэмжэ холо ошодог ракетнэ һомонуудые эльгээхэ базануудые байгуулха түсэб түргэнөөр бэелүүлхэ; уһан доогуур ябадаг онгосонуудые болон атомна двигательтэй крейсернүүдые нэмэжэ бүтээхэ, мүн «дэлхэйн ямаршье хубида хэрэглэхэдэ зохистой нүүдэл соединенинүүдые байгуулха ёһотойбди» гэжэ Эйзенхауэр хэлээ.

Советскэ Союзай эльгээһэн шэнэ бэшэг тухай США-гэй гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэ иигэжэ хэлээ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 9. (ТАСС). Хэблэлэй асуудалнуудаар гүрэнэй департаментые түлөөлдэг Уайт гэгшэ Д. Эйзенхауэртэ Н. А. Булганинай эльгээһэн шэнэ бэшэг тухай корреспондентнүүдэй асуудалнуудта харюусаа. «Уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые һулаpуулхын тулада хэдэ хэдэн хэмжээ абаха тухай, мүн правительствонуудай толгойлогшонорой зүблөө зарлаха тухай» дурадхал энэ бэшэг соо табигданхай гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Советскэ Союзай бэшэгынь, мүн тэрэнэйнь хабсаргалта (Уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые һулаpуулха тушаа асуудалаар Советскэ правительствын дурадхалнууд) яаралтай түргэнөөр оршуулагдаад, президент Эйзенхауэртэ барюулагдаха юм гэжэ Уайт хэлээ.

Америкын мэргэжэлтын мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 10. (ТАСС). Ракетэнүүдээр Америкын элитэ мэдээжэ мэргэжэлтэдэй нэгэн болохо д-р Фон Браун корреспондентнүүдтэ иигэжэ мэдүүлээ: бүмбэрсэг дэлхэйе тойрохо Америкын хэмэл одые табиха гэһэн һэдэлгэнүүд тушаа уридшалан ямаршье мэдээсэл толилогдохоёо болёо. «Эхин түрүүн үндэгэ түрөөд, һүүлээрнь хашхаралдаха» гэжэ Америкын эрдэмтэд шиидээ гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Баруун Германида юумэнэй сэн дээшэлнэ

БОНН, январиин 10. (ТАСС). Байгша оной февральһаа эхилэн сахарай сэнгые дээшэлүүлхэ гэһэн шиидхэбэри ФРГ-гэй правительство абаба гээд «Парламентариш-политишер Прессединст» гэжэ пресс-бюллетень мэдээсэнэ.

Советскэ Союзай шэнэ дурадхалнууд тухай Америкын хэблэл бэшэжэ эхилбэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 10. (ТАСС). «Тиимэ тиимэ тодорхой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ, жэшээнь, Европын тэг дунда байһан зэбсэгтэ хүсэнүүдые хиналта доро хороохо тухай, ядерна буу зэбсэгһээ сүлөө газар Европын тэг дунда байгуулха, мүн ядерна туршалгануудые дары болюулха гэһэн дурадхалнуудай оруулагдаад байхада правительствонуудай толгойлогшонорой зүблөө зарлаха тухай советскэ дурадхалые дэмжэнгүй байхань бэрхэтэй болобо. Тииһээ тиитэрээ советскэ хүтэлбэрилэгшэдтэй баруун оронуудай хүтэлбэрилэгшэд уулзажа, хөөрэлдэхэ ёһотой гэһэн эрилтые баруун Европын арадуудай улам шангаар табидаг болоод байхадань эгээл эдэ дурадхалнууд оруулагдаа...» гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетын корреспондент Мидлтон бэшэнэ.

„Даллес тушаалһаа гараха ёһотой“

НЬЮ-ЙОРК, январиин 10. (ТАСС). «Мистер Даллес тушаалһаа гараха ёһотой» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэг Канзас-Ситидэ (Миссури штат) гарадаг «Стар» гэжэ газетэ толилоо. «Даллесай бэеынь һайншье һаа, баримталдаг үзэл бодолынь хуушараа. Тиимэһээ тэрэ тушаалһаа гараха ёһотой. Табан жэлэй туршада гүрэнэй секретариин тушаал даажа байхадаа, гадаадын политикын асуудалнуудаар президентын главна советнигэй үүргые дүүргэжэ шадахагүй байһанаа Даллес улам элеэр харуулжа байна» гээд газетэ бэшэнэ.

Канадада ажалгүйшүүлэй тоо улам олошорно

НЬЮ-ЙОРК, январиин 10. (ТАСС). 1956 онтой сасуулбал Канадын хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 1957 оной эсэстэ хоёр дахин олошоржо, хамта дээрээ 292 мянган хүн болобо гэжэ Юнайтед Пресс агентство Оттаваһаа мэдээсэнэ.

„Хүн зоной пропискада орохо дүримүүд“ Хитадта бии болобо

ПЕКИН, январиин 10. (ТАСС). «Хүн зоной пропискада орохо дүримүүдые» орон дотор бэелүүлжэ эхилхэ тухай КНР-эй түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай указ январиин 10-да хэблэлдэ толилогдоо.

Эдэ дүримүүд хадаа социализм байгуулха, хүн зоной эрхыень хамгаалха ба ниитын гурим журам сахиха хэрэгтэ айхабтар ехэ удхашанартай байха байна гэжэ «Жэньминьжибао» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ.

Англиин сэрэгэй корабльнууд Израилиин портдо ерэбэ

ТЕЛЬ-АВИВ, январиин 9. (ТАСС). Англиин сэрэгэй хоёр корабль дүрбэн үдэрэй туршада байхаяа Хайфу гэжэ Израилиин портдо январиин 9-дэ ерээ. Эдэ корабльнуудай нэгэниинь 1956 оной намар Египедтэ эсэргүү хэгдэһэн добтолдо хабаадалсаһан байна.

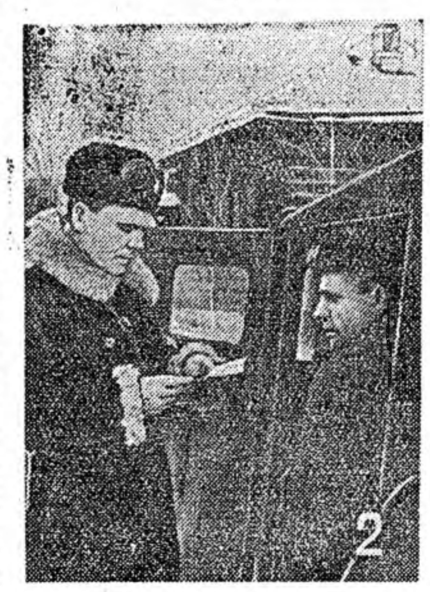
ФОТО-РЕПОРТАЖ

МАНАЙ МИЛИЦИ

Эдэ үгэнүүд хүн бүхэндэ мэдээжэ болонхой. Харин ажалшадай интересые үдэр һүнигүй хамгаалжа байһан милициин ажалтай танилсахада, «минии милици намайе хамгаална» гэһэн Владимир Маяковскиин үгэнүүд элеэр һанагдаадхина.

...Советскэ райгүйсэдкомой милициин таһаг. Үүдэндээ «Дежурна» гэһэн гаршагтай эндэхи комнато руу хүнүүдэй орожо, гаража байхань харагдаха. Милициин дежурнада хүнүүд элдэб асуудалтайгаар хандадаг юм. Тэрэ бүхэниие зүбөөр, саг соонь шиидхэхэ гээшэ тиимэшье амар хэрэг

бэшэ юм. Харин зарим асуудал шиидхэхын тула дары хэмжээ абаха хэрэгтэй байдаг.

Үглөөнэй 9 часта дежурный ажал эхилнэ. Милициин ахалагша лейтенант Анатолий Чирков нэгэ сүүдхын турша соо ажаллахаар ерэбэ. (1-дэхи зураг) Тэрэ ехэ дүй дүршэлтэй хүдэлмэрилэгшэ юм.

Түрүүшын хэдэн часай турша соо юуншье болобогүй. «Скорая помощь» гэжэ машинын хаана дуудагдаһые милициин дежурна тодорхойлно. Хүнэй ехээр үбшэлхэдэ гү, али ямар нэгэн аюулда дайрагдахада медицинскэ яаралтай туһаламжын хэрэгтэй болодогынь мэдээжэ.

Гэнтэ телефон ханхинаба.

—Милициин ахалагша лейтенант Чирков тантай хөөрэлдэнэ... Адресынь хэлыт...

Энэ хөөрэлдөөнэй һүүлээр милициин «Победа» машина барилгашадай клубай хажууда зогсошоно. Олониитын гурим эбдэгшэд Иванов, Маслов гэгшэд эндэ баригдаһан байгаа.

Милициин таһагай дэргэдэхи хүүгэдэй комнато... Эндэ һаруул, дулаан, ариг сэбэр. Пол ба ханануудтань ковер үлгөөтэй, диван, зөөлэн стул, элдэб нааданхай, һонирхолтой номууд бии. Журам эбдэгшэ 12 наһатай Саша Гензурые милиционер эндэ асарба.

—Саша, ши юундэ һургуулияа орхёод, үйлсөөр зайжа ябана гээшэбши,— гэжэ ми-

лициин лейтенант Надежда Николаевна Миронова эжы шэнгеэр энэ хүбүүндэ хандана. (4-дэхи зураг). Удаан саг соо хөөрэлдөөн үргэлжэлбэ. Түрүүшээр хэрзэгы шэрүүн байһан Саша хүбүүн зэмэтэй байһанаа мэдэржэ, би иигэжэ ябахаяа болёоб гэнэ.

Хүүгэдэй таһагай инспекторнууд Любовь Алексеевна Степанова, Надежда Николаевна Миронова жаяг заршамгүй үхибүүдые хүмүүжүүлгэдэ ехэ анхарал хандуулна.

Городой Сталинай нэрэмжэтэ үйлсөөр олон автомашинанууд, ябган хүнүүд иишэ тиишээ ябажа байдаг. Эндэшье милициин хүдэлмэрилэгшэд үдэр һүнигүй журам сахидаг юм. Автоинспекциин инспектор, милициин младша лейтенант Александр Наумович Гусляков 10 жэлэй туршада городой үйлсэнүүдтэ ниитын журам сахижа байдаг. Өөрынгөө албата уялгые үнэн сэхээр дүүргэдэг, автомашина жолоодогшод болон арад зондо зулгыгаар хандадаг дээрэһээ тэрэ коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болонхой. Хоёрдохи зураг дээрэ нүхэр Гусляков шоферой документнүүдые шалгажа байна.

Милициин ажалда олон ниитэ ехээр туһалдаг. Журам эбдэгшэдтэй, архи уугшадтай тэмсэхэ хэрэгтэ комсомолой патруль эмхитэйгээр баадалсадаг.

Милицидэ ондоошье ха[...]нар бии юм...

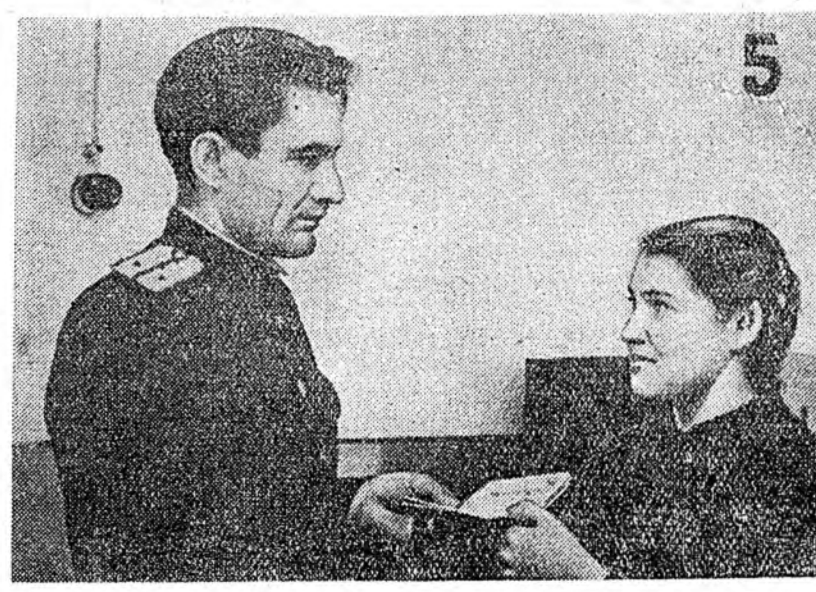
—Сэлэнгын үйлсэдэхи [...]рын гэртэ хулгай ороо. Но[...]гоо эльгээгыт,—гэжэ теле[...]ноор гуйна.

Милициин ахалагша ле[...]нант Батыргареев Рекс [...] нохойгоо дахуулан хулгай[...]най ороһон гэртэ тэрэ д[...] ерэнэ.

— Энэ мүр бари,—гээд [...]тыргареев Рекс нохойдоо [...]дана. Нохойнь тэрэ мүрые [...]хидажа үзөөд, газаашаа гү[...] гараба. Хулгайшан Влади[...] Трофимов тэрэ дороо бар[...]даа һэн.

Нүхэр Батыргареев 50-[...] хүрэжэ байна. Энэ хүн 10 [...]ран жэл соо милицидэ ажа[...]лаха зуураа өөрынгөө ха[...] болохо нохойтой олон то[...] гэмтэдые барая. (3-дахи [...]раг).

Эдир хүбүүд, басагад па[...]порт абаһан түрүүшынгээ үд[...]рые наһан соогоо мартадагг[...]

юм. Паспортын столой начальник, милициин ахалагша лейтенант В. Игнатов 2-дохи ин[...]териат-һургуулиин 7-дохи кла[...]сай һурагша Галина Черно[...]вае түрүүшынхээ паспорт аба[...]һантайнь дашарамдуула[...] амаршалжа байна. (5-да[...] зураг).

...Милициин хүдэлмэрилэгшэ[...] хүндэтэйшье, харюусалгатай[...]шье уялга дүүргэнэ. Эдэнэ[...] ажалшадай амгалан байдалые нарпнаар сахижа байна. Тэрэ[...]нэй нэгэ үдэрэй ажал тухай энэ репортаж дотор хөөрэбэ[...]бди.

Ив. Очиров.

Е. Ринчиновагай фото.

Шатаршаднай Чита ошоб[...]

Спортивна һайндуранай «[...]жай» гэжэ бүлгэмэй централ[...] Совет шатараар түрүү һууриин[...]лөө мүрысөө үнгэргэхэнь. Ма[...] республикын суглуулагдамал [...]манда энэ мүрысөөндэ хабаада[...]хаар Чита город мордобо. Тэдэ[...] тоодо: республикын чемпион[...] Г. Берсудский, А. Гармаева, [...]дэхи разрядай шатаршад Н. Гал[...]нов, В. Власов, А. Попов гэг[...] бии. Энэ мүрысөөндэ Сибириин[...] Дально Востогой эрхим шатар[...]наадаха юм.

Л. Аранзаева.

Энээниие мэдэхэ гүт?

...В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Гүрэнэй библиотекэ дэлхэй дээрэ эгээ томо юм. Энэ библиотекэ 18 гаран миллион ондо ондоо номтой. Ленинградтахи М. Е. Салтыков-Щедринэй нэрэмжэтэ библитекэдэ 10 миллион ном бии. Лондондохи Британска музейн библиотекэ 5 миллион, Вашингтондохи Конгрессэй библиотекэ 10 миллион номтой. Парижадахи Национальна библиотекэ 6 миллион шахуу номтой юм.

Л. Толстойн олон зохёолнууд эгээ олон хэлэн дээрэ оршуулагдаһан байна. Энэ талаар Л. Толстойн хойноһоо В. Шекспир, Г. Х. Андерсон, М. Горький, А. Чехов, О. Бальзак, Ф. Достоевский, И. Тургенев ороно.

Мүнөө үедэ манай орон дотор 7537 газетэ хэблэгдэнэ. Тэдэнэр нэгэ дахин хэблэгдэхэдээ 54 милион хэһэгээр хэблэгдэнэ.

...СССР дотор ном, газетэ болон журналнууд 122 хэлэн дээрэ хэблэгдэдэг. Тэрэ хэлэнүүд сооһоо 40-ниинь революциин урда тэ[...] үзэг бэшэггүй байгаа юм.

Ревизионизм—марксизм-ленинизмын дайсан мүн

(*Түгэсхэл*)

шарһан ойлгомжо гэжэ тоолодог байна.

Пролетарска интернационализмын гол ёһонууд, мүн бүхы ороной коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай бата нэгэдэлые, ахадүүгэй холбоо барисаае бэхижүүлгэ эдэ партинуудые, дэлхэйн бүхы коммунистическэ хүдэлөөе хүгжөөн бэхижүүлхэ шухалын шухала арга нүхэсэл болоно гэжэ марксизм-ленинизм һургадаг. Мүнөө үедэ социалистическэ гүрэнүүдэй арадуудай ахадүүгэй талархалые бэхижүүлгэ, мүн тэдэниие капиталистическэ оронуудай ажалшадай зүгһөө дэмжэлгэ угаа ехэ удхашанартай. Уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөнэй, социалистическэ гүрэнүүдэй бата нэгэдэл ба жагсаал коммунизмын хүсэнүүдые, социалистическэ орон бүхэнэй национальна бэеэ даанхай байдалые, эрхэ сүлөөе саашадань бэхижүүлхэ бата найдабари болоно гэжэ коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнэй Деклараци соо заагдана.

Тиихэдэ ревизионистнууд эдэ гол ёһонуудые арсадаг, коммунистическэ партинуудай, социалистическэ гүрэнүүдэй бэе бэеһээ холо «таһаранги» байха гэһэн хоротой үзэл номнодог байха юм. Энэ харша үзэлөө «национальна коммунизм» гэдэг хуурмаг үгэнүүдээр далдалхые оролдодог байха юм. Ревизионистнууд компартинуудай хани барисаа үгы шахуу болгохо эрилтэ табиха зуураа, дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөе, социалистическэ оронуудай лагериие хүгжөөн бэхижүүлхэ хэрэгтэ КПСС-эй Советскэ Союзай дүүргэдэг үүргые балартуулха гэжэ оролдодог.

Мүнөөнэй ревизионизм хадаа эб найрамдалай түлөө арадуудай тэмсэлые, социалистическэ байгуулалтада олониитэ арад зониие хабаадуулха асуудалнуудаар марксизмда харша үзэл баримталдаг, хүдэлмэришэн анги ажалша таряашад хоёрой холбоо барисаае тоодоггүй байха юм.

Ревизионизм—марксизм-ленинизмын дайсан мүн. Догматизмые, зонһоо таһаранги ябадалые болон коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэхи оппортунизмын бусад бүхы үзэгдэлнүүдые буруушааха зуураа, коммунистическэ хүдэлөөндэ гол аюул тохёолдуулжа болохо байһан баруунай оппортунизм болохо ревизионизмтай эрид шууд тэмсэл хэхэ шухала байһанда коммунизмын түлөө бүхы тэмсэлшэдэй анхаралые коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Московско Зүблөөн хандуулһан байна.

КПСС-эй марксизм-ленинизмын агууехэ үзэл сурталай түлөө тэмсэдэг бүхы хүсэнүүдые хододоо толгойлжо ябадаг. Коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Зүблөөнүүдэй баталан абаһан түүхэтэ документнүүдые КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленум бүрин һайшаагаа. Пленумэй тогтоолые манай ороной коммунистнууд, бүхы ажалшад ехээр һайшаан дэмжээ. Тэдэнэр уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, бүхы ороной ажалшадай үмэнэхи интернациональна уялгаяа бэелүүлэн, коммунизм амжалтатайгаар байгуулхаар, оронойнгоо, бүхы социалистическэ лагериин хүсэ шадал бэхижүүлхээр, арадуудай хоорондын эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр, бүхы дэлхэй дээрэхи ажалшадтай, демократическа хүсэнүүдтэй хани барисаа, пролетарска һанал нэгэдэлгэ бэхижүүлхээр хүсэд шиидэнги байна.

С. Огурцов.

Редакторай орлог[...]
О. ГОМБОЕВА.

Хүгшэн эжынь—Бутыт Аюшеевагай 105-дахи наһандаа мордо[...]һонтойнь дашарамдуулан, редак[...]циин таһагые даагша Б. А. Гылы[...]ковтэ, тэрэнэй бүлэнэртэ «Б.-М. Үнэн» газетын редколлеги, партийна, профсоюзна организаци гүнзэ[...]гы шаналалаа мэдүүлнэ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря — 27-37. отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 34-05. местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00629. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 5769.